

GŁOS NARODU

Nr. 355. — ROK XLI.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11			Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.	
	KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.				
SOBOTA 29 GRUDNIA 1934.	Przedpłata wynosi:		W Krakowie	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	Miesięcznie	z o noszeniem bez odnośnika	5 — zł. 4*50 zł.	5. — zł.	8 — zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.					Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Czyżby upaństwowienie książki?

Całkiem nieoczekiwanie rozprętała się w prasie rządowej ostra dyskusja. Na temat przygotowanej już i — jak slychać — przyjętej przez zainteresowane Ministerstwa ustawy o wprowadzeniu przymusowych bibliotek. Śledzimy ją uważnie. A z nami — mamy przekonanie — całe społeczeństwo. Sprawa bowiem jest ważna, nadzwyczajnie ważna, z każdego punktu widzenia. Czy, jeśli chodzi o stronę finansową tej imprezy, czy o jej przyszłą kulturalno-moralną funkcję.

TAJEMNICZY PROJEKT. — Wojna w prasie zaczęła się — zdaje się — artykułem ostrzegawczym b. wicemin. S. W. p. Jaroszyńskiego w „Gazecie Polskiej”. Replikowali mu p. p. Kaden-Bandrowski w „Gazecie Polskiej” i Boy-Zeleński w „Kurierze Porannym”. P. Jaroszyński zabrał ponownie głos w centralnym organie B. B. przygważdżając m. in. fakt, że w obronie projektu występują — autorowie. W tonie mocnego podrażnienia odpowiedział mu b. premier p. Janusz Jędrzejewicz, również w „Gazecie Polskiej”, jak również w „Gazecie Polskiej” stanowisko p. Jaroszyńskiego poparli mocnymi argumentami b. min. skarbu, p. I. Matuszewski. Artykuł b. min. skarbu podzielał, jak przystoi wójki w mrowisku, a sędziwego autora powieści z życia ludów Syberji, Wacława Sieroszewskiego, skłonił aż do przypomnienia p. Matuszewskiemu, że go kiedyś, przed laty chyba 40. kołysał na kolanach, co zdaniem p. Sieroszewskiego, p. Matuszewskiemu odbiera prawo do zabierania głosu w obecności sędziwego staruszka.

Sprawa jednak, mimo wystąpienia Sieroszewskiego, nie należy do repertuaru komediowego. Jest sprawą poważną. Ma jednak jeden wielki brak. Dla nas, którzy nie jesteśmy członkami „Polskiej Akademii Literatury” i którzy nie byliśmy premierami lub ministrami skarbu, jest ona dość zagadkową i tajemniczą. Nie znamy szczegółów projektu. Skutkiem tego, dyskusja, o której piszemy, robi wrażenie sprzeczki w gronie „wtajemniczonych”. Są w niej napomknięcia, lub ogólniki, które nie wiele mówią, ale które za to, zostawiają szerokie pole do domysłów. Jeśli zatem dostojni „wtajemniczeni” chcą usłyszeć zdanie społeczeństwa w tej sprawie, winni czempredzej ogłosić dosłowny tekst projektu. Obecny stan rzeczy, ukrywanie tego projektu pod sukniem w jakimś ministerstwie, wywiera ujemne wrażenie. Ostrość prowadzonej polemiki, każe się społeczeństwu domyślać, Bóg wie, jakich drakańskich postanowień projektu, a otaczanie go tajemnicą pozwala znów snuć fantastyczne przypuszczenia.

W takich warunkach można się wypowiedzieć zaledwie o ogólnych tendencjach projektu.

ETATYZACJA KSIĄŻKI. — Z artykułu p. Janusza Jędrzejewicza dowiedzieliśmy się, nie tylko tego, że to on sam jest autorem projektu, ale i tego, że projekt wprowadzenia przymusowych bibliotek w osadach liczących ma podnieść poziom oświaty wsi, który się ostatnio bardzo obniżył (na 100 osób np. w województwie lubelskim przypada gdzieś 1 1/2 książki). Któżby nie przyklasnął tej zdrowej tendencji do podniesienia kultury wsi? Lecz droga, która autor projektu wskazuje, nie wydaje się właściwą.

Projekt przewiduje przymus utrzymywania bibliotek przez wsi. Bibliotek oczywiście „pań-

stwowych”. Powstanie więc osobny wydział w Min. WR. i OP., powstaną osobne referaty po kuratorjach, po inspektoratach i przy zarządach gminnych. Krótko mówiąc: powstanie nowy urząd. Nie sądzimy, by to było potrzebne i celowe.

Działa na wsi szereg instytucji oświatowych i stowarzyszeń, które prowadzą własne biblioteki. Nie wiadomo, jak sobie autor projektu wyobraża stosunek „państwowych” bibliotek do bibliotek tych stowarzyszeń. Czy im zostawia „wolną rękę” na przyszłość, czy je może likwiduje, a ich dobytek przelewa na biblioteki „państwowe”. Znając nastroje panujące w pewnych kołach B. B. można się i tej ewentualności spodziewać. Zasada własności prywatnej nie jest w tych kołach wartością uznaną, a dążność do „ujednostajniania” wszystkiego, co żyje i coś znaczy, nie jest mniejszą, niż w najgorętszych dniach zwyciężania „narodowej rewolucji” w Niemczech.

Naszem zdaniem należałoby przesiać przez niezbyt gęste sito te stowarzyszenia, które się zajmują prowadzeniem bibliotek. — Wybrać te, które szerzą zdrową na wsi oświatę. — i zorganizować społeczną pomoc dla nich. Tyle można zrobić nawet w obecnych warunkach. Ale iść dalej ku etatyzacji bibliotekarstwa, jest i niebezpiecznie i trudno. Trudno ze względu na brak funduszy. — a niebezpiecznie ze względu na delikatność zagadnienia.

Jest rzeczą uderzającą, że za „przymusem” bibliotek oświadczają się — jak dotąd — prawie sami autorowie, więc pp. Boy-Zeleński, Kaden-Bandrowski, W. Sieroszewski. Jest rzeczą uderzającą, że za tym projektem wypowiadają się ci właśnie autorowie, autorowie o dość ustalonej fizjonomii duchowej. P. Boy-Zeleński od „Dziewięć Konsystorskich”, — p. Kaden-Bandrowski od apoteozy komunistów z Zagłębia Dąbrowskiego. Wolno sądzić, że ci literaci, którzy dziś tak zdecydowanie występują za etatyzacją bibliotek, po wprowadzeniu projektu w życie robią wszystko, co będą mogli, by ich książki „zblądziły pod strzechy”.

Zdaje się, że to p. Boy-Zeleński rzucił pod adresem p. Jaroszyńskiego ostrzeżenie, iż mu sekundują „ciemne elementy opozycji”. Mało nas to wzrusza, co o nas sądzi wyrocznia „postępu” w Polsce. Musimy jednak przypomnieć p. Boy’owi, że te „ciemne elementy” stanowią część i to znaczną, masy obywateli, placą podatki, „dają rekruta”, — że więc skoro się już faworyzują „postępowe” żywioły z p. Urkiem Naczałnikiem na czele, to choć trochę liczyć się należy i z temi „wstecznymi” elementami. Książka nie jest kawałkiem chleba, który jednako smakuje, bez względu na to, z której piekarni wyszedł. Książka jest kawałkiem duszy autora, która się w niej wypowiada. Jest zacząłkiem duchowego życia w czytelniku. Dla społeczeństwa więc wychowanego w kulturze chrześcijaństwa i w chrześcijaństwie widzącego szczyt ideałów ogólnoludzkich nie może być rzeczą obojętną, gdy nad podniesieniem duchowej kultury wsi zastanawiają się pp. Boy-Zeleński i Kaden-Bandrowski, i gdy oni właśnie chcą ująć w ręce „rząd dusz” na tej wsi.

To, co tu piszemy, jest narazie tylko przestroga, opartą na przypuszczeniach. Przestroga może przedwczesna. Pomysł przymusowych bibliotek może nie mieć tych niebezpieczeństw, o których piszemy. Nie wiemy. Szczegóły projektu nie są ogłoszone. Ze względu jednak na

Nie wielkość sztuki, a jakość stanowi o dobroci czekolady. — Taką poleca

A. Piasecki S. A.

wyprodukowaną z gwarancyjnie czystych surowców.

Przymusowe związki zawodowe w drodze dekretu.

Warszawa, 28. 12. (Telef.). W kołach działaczy robotniczych zapewniano, że wprowadzenie przymusowych związków zawodowych w Polsce ma nastąpić w drodze dekretu. Przymusowi organizacjami mają być objęci nie tylko pracownicy fizyczni, ale i umysłowi. Wprowadzenie przymusowych związków zawodowych oczekiwane jest w pierwszej połowie 1935 r.

Prace izb rolniczych ustalone.

Warszawa, 28. 12. (Telef.). W tych dniach w Ministerstwie Rolnictwa odbyła się konferencja z przedstawicielami izb rolniczych i zainteresowanych instytucji, mająca na celu ustalenie wytycznych prac izb rolniczych w dziedzinie hodowli bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu. Na posiedzeniu wygłoszono referaty

na temat aktualnych zagadnień pracy izb rolniczych w tych dziedzinach. W dyskusji poruszono sprawę wykonywania ustawy o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i t. d. Prace konferencji hodowlanej mają się ukazać w formie specjalnej broszury.

—O—

Likwidacja własności obywateli rosyjskich w Polsce

Warszawa 28. 12. (Telef.). Rozpoczęła się likwidacja mienia obywateli sowieckich w Polsce. W najbliższym czasie ma być sprzedanych na kresach wschodnich blisko 100 obiektów, stanowiących własność obywateli sowieckich. Likwidację przeprowadza specjalne товариство.

Ochrona stroju duchownych rzymsko-katolickiego Kościoła.

Warszawa, 28. 12. (Telef.). Izba Karno-Sądu Najw. ogłosiła orzeczenie w sprawie wyłączności noszenia strojów duchownych określonego wzoru przez duchownych Kościoła rzymsko-katolickiego. Sąd Najwyższy uznał, że noszenie czarnej sutanny przysługuje w myśl konkordatu wyłącznie duchownym katolickim. Używanie tego stroju przez duchownych innych wyznań, czy też sekt nosi charakter wprowadzania w błąd społeczeństwa i stanowi wykroczenie przewidziane w art. 29 prawa o wykroczeniach. Bezprawne noszenie sutanny traktować należy jako noszenie strojów i odznaczeń wbrew obowiązującym zasadom.

Udogodnienia ruchu kolejowego z Rosją.

Warszawa, 28. 12. (Telef.). W wyniku konferencji kolejowej w Moskwie od Nowego Roku kursować mają wagony bezpośredniej komunikacji między Lwowem a Kijowem oraz Odesą. W najbliższym czasie przewidziane jest uruchomienie bezpośredniej komunikacji między Moskwą a Wiedniem przez Warszawę. Dla urzędy wistnienia tego zamierzenia odbędzie się w Warszawie narada przedstawicieli kolei polskich, sowieckich, czeskosłowackich i austriackich.

Tworzenie zarządu fundacji im. Jakóba Potockiego.

Warszawa, 28. 12. (Telef.). Władze przystąpiły do tworzenia zarządu fundacji imienia Jakóba Potockiego. Kuratorem fundacji został mianowany, jak już doniesiono, b. min. Chodźko. Skład zarządu fundacji ustalone będzie po Nowym Roku. Komisja rzeczoznawców ukończyła już opis szczegółowy

majątków Helenów z folwarkami, kluczów osieckiego i wysokoliteńskiego oraz majątku Teletyche, który został sprzedany samowolnie przez Rosenberga miejscowym kupcom żydowskim. Zarząd fundacji wystąpi na drogę sądową z żądaniem uznania umowy sprzedaży majątku za nieważną. Rosenberg sprzedał majątek za 225.000 zł., gdy tymczasem rzeczoznawcy uznali, że majątek wart jest ponad dwa i pół miliona. Majątek ten był dobrze zagospodarowany.

B. naczelnik prokurator wojskowy Daniec adwokatem.

Warszawa 28. 12. (Telef.) B. naczelnik prokurator wojskowy, b. szef Departamentu Spraw Wiedliwości Min. Spr. Wojsk. emerytowany generał brygady dr. Daniec zgłosił się do Warszawskiej Izby Adwokackiej z podaniem o przyjęcie go w poczet członków palestry.

Tańsze owoce z Rumunii.

Warszawa, 28. 12. (Telef.). Rozpoczął się wzmożony import owoców z Rumunii do Polski. W bieżącym sezonie import odbywa się na warunkach dogodnych a że urodzaj na owoce w Rumunii był duży, wpłynęło to na potanieńczenie owoców u nas. Jabłka pierwszego gatunku można nabyć po 1.40 zł. za kg.

W. Z.

O czym piszą inni?..

We Francji o gen. Sikorskim

Pogłoski zapowiadające powrót gen. Sikorskiego do czynnej służby w armii przestały się do Francji, której wojskowe i polityczne kółka dobrze znają generała. Populująca na sensacje prasa paryska dopatruje się w zapowiadającym powrocie gen. Sikorskiego do czynnej służby — jakichś politycznych konsekwencji. „Journal des Debats” i „Le Temps” występują przeciw tego rodzaju pogłoskom.

„Nie zapominajmy — pisze „Temps” — że gen. Sikorski nie należał nigdy do żadnej partii politycznej, a zwłaszcza nie należał do opozycji prawicowej. Może ma tam swoich przyjaciół, jak ma ich i to więcej, wśród b. legionistów Piłsudskiego, którzy byli jego przyjaciółmi młodości i towarzysznymi broni. Wydaje się nawet pewnym, że z sympatjami, jakie mogą istnieć dla generała w opozycji prawicowej, łączy się tam pewna rezerwa natury wyznaniowej, gdyż generał uchodzi (!) za członka masonerii. Niemniej jest prawdą, że mianowanie gen. Sikorskiego inspektorem armii byłoby ważnym wydarzeniem”.

Nazajutrz „Temps” zamieścił zaprzeczenie wiadomości, jakoby gen. Sikorski uchodził w Polsce za masona... Skąd się biorą te częste dziś w Polsce oskarżenia o należenie do masonerii?

„Nowe autorytety wsi”

Koła rządowe zwracają się „tworząc do wsi”. M. in. szerególna pieczę otaczają młodzież wiejską, że od jej kierunku polityczno-społecznego zależy przyszłość państwa. O tem zainteresowaniu wsią świadczy unifikowanie paru, prorządowych organizacji młodzieży wiejskiej w jeden „Związek Kół Młodz. Wiejskiej”. Teraz się opracowuje ideologię dla tego związku. Próbkę tej ideologii podaje rządowy „Kurjer Wileński” w następujących słowach:

„dotychczasowa kultura ludowa zawiera w sobie wiele elementów pięknych i oryginalnych. Lecz młode pokolenie wiejskie odczuwa dobrze, że tworzyła się ona w okresie czarnej niwoli chłopskiej, w okresie pańszczyzny. Dlatego jest ona przejawem zdeformowanej poddaństwa psychiki pańszczyźnianego chłopca, nawykłego do pokory i uległości, a żyjącego w oplakanych warunkach ekonomicznych. — Dziś światopogląd włościański kształtuje się pod wpływem nowych autorytetów; autorytetu odrzonego państwa, książki, organizacji, przewodnika, nauczyciela, które zastąpiły dawny przemożny wpływ dworu i plebanji. Na tych podstawach wyrastająca nowa kultura wsi, jeśli szuka w pracy niektórych swoich działaczy związków historycznych z przeszłością, cofa się aż do okresu piemiennego i pierwszych Piastów”.

„Nowe autorytety wsi”... Nie będzie księdza wśród nich, — zapewnia „Kurjer Wileński”. Rozumiemy go! Ale chyba, przez przeoczenie nie umieścił wśród nich — poliejanta! Bo wszak dziś na wsi — to autorytet duży!

Deficyty budżetowe i przymusowe biblioteki.

Wacław Sieroszewski występuje w „Kurjerze Porannym” w obronie przymusowych bibliotek, i atakuje ostro p. I. Matuszewskiego za jego moeny artykuł przeciw bibliotekom zamieszczony w „Gazecie Polskiej”. Oryginalne są argumenty Sieroszewskiego... Czemże jest dla niego p. Matuszewski? Nie! Przecież to jest ów — pisze Sieroszewski —

„mily niegdyś i czupurny chłopaczek, którego kolysałem nieraz na kolanach w gabinecie jego ojca, wypełnionym do szezytu książkami. Z tego chłopaka wyrósł czasami dzielny minister, lecz i dzielni ministrowie niekiedy nie mają racji”.

Z artykułu Matuszewskiego „wyłuskali” Sieroszewski „zatajoną niechęć do rozpowszechniania książki”, która dla Matuszewskiego jest tylko „ozdobą życia”, gdy — patetycznie woła Sieroszewski —

„książka musi być zaliczona do potrzeb niezbędnych i postawiona tuż obok pracy i chleba”.

Argument, że samorzady nie mają pieniędzy na biblioteki przymusowe, bo mają deficytowe budżety. — nie jest argumentem dla Sieroszewskiego, bo przecież — oświadcza —

„deficyty przy dobrej woli dadzą się upehnać”.

Dobre jest to „upehnać”. Zapomniał tylko Sieroszewski podać sposobów, jak „upehnać” te deficyty. — zapominał podać źródła, z którychby można zaczerpnąć pie-

Przemówienie wigilijne Ks. Prymasa Polski

W dzień wigilijny Bożego Narodzenia Hiszpański Kardynał August Mond. Prymas Polski wygłosił w pałacu prymasowskim przed mikrofonem Polskiego Radja przemówienie treści następującej:

Znowu koleda rozspiewała „woj czar nad polską ziemią. Zrodziła się z tajemnicy noc betlejemskiej, natchnienie wzięła z anielskich chórów, treść zaczerpnęła z wiecznej Prawdy, wyraz stworzyła sobie swojski, przybliżając się w rytm prosty a koloryst ludowy. Najprzód odzywa się w rodzinnym zaciszu przy polskim wigilijnym stole. Tam dźwięczy unisono, cicha, pobożna, rzewna. Potem o północy osiada w kościele na potężnej grze organów i brzmi nieporównaną potęgą, wiorzącej piersi ludu. Kolednicy roznoszą ją w lirycznych pieniach, szeroko od zagrody do zagrody. Aż ją podchwycą chóry. Wtedy triumfy święci. Zabarwia się cudnie w układach harmonijnych, niby światło przymatycznie rozbita w kolory. Cónajduje w sobie ukryte powaby, rośnie w blask, iskrzy się, niezem ta choinka nad żłóbkiem. Ale zawsze strzeże swej melodyjnej prostoty, swego rytmu i charakteru, swego wdzięku i naturalności, bo nie znosi dziwactwa w tańcu ani sztuczności w harmonji. Chce być koledą, nie balladą, ni rapsodem, ani igrającem seherzo.

Śpiewna, przejrzysta, pełna dźwięku i efektu dostaje się koleda na polską falę i wybiega w daleki świat. Tam jest już wszechwładna. Wnika wszędzie. Śpiewa w polskiej chacie za granicą Państwa. Pociesza zgnębnionego emigranta w dalekim tułaczym zakątku. Wypełnia brazylijską osadę naszego kolonisty. Dźwięczy wśród niebotyków amerykańskich. Władza przestrzeni i sercami polskimi. Niby religijne hasło gromadne z kraju zespała w tęsknym zachwycie całe plemię polskie i wiedzie je do Betlejem.

I my idźmy do Betlejem! Idźmy z koledą, jako polskiem wyznaniem wiary. Idźmy z hółdem Narodu i Państwa. Idźmy po skupienie twórcze, po radość pełnego życia, po moc do spełnienia polskich przeznaczeń. I nie odejźmy od żłóbka, aż zrozumiemy, że tajemnica szczęścia, pokoju i wielkości złożona jest Bogu i w naszej dobrej woli.

Z polską koledą mają w tę noc wigilijną połączyć na polskiej fali życzenia polskiego Prymasa. A więc życzenia od gniazda Orla Białego, od kolebki Państwa, od grobu królów niezłomnych i chrobremi czynami, od starej jak Polska bazyliki Prymasów i tyłu pamięteł zamierzehłych i nowszych polskich dzieł. A przeznaczone są te życzenia dla Polski zupełnie innej, młodej, dążącej z niezawodną mocą ku swym nowym celom, dla Polski, która na-

pięciem i nastawieniem swego ducha raczej do jutra należy, niż do współczesności. Tej Polsce Prymas nie może rzucić banalnego frazesu życzeń. Do tej Polski przemówić wolno tylko językiem historycznej rzeczywistości i współczesnego nakazu.

Idźcie więc, Polko mocarna w swą przyszłość, biorąc natchnienie ni z prawa ni z lewa, lecz z góry, z intencji swych przeznaczeń, z bogactwa swego geniusza. Nie naśladowaj obcych, modłowych wzorów. Rządź się własną zdolnością kierowniczą, obiektywnie, bez goryczy. Bądź się ze swoistym, wnikliwym talentem konstrukcyjnym, aby ustroje twoje nie popadły, jak a innych, w doktrynerską skrajność, lecz zapewniły ci ład i potęgę przez to, że obywateli, przykucj do Państwa więzią chętnie-

Zagraniczny „spec” o Rosji sowieckiej

W przejeździe z Moskwy do Władnia zatrzymał się przez kilka dni w Warszawie inżynier dr. Franciszek Schmid, specjalista w dziedzinie elektryfikacji, który przebywał w Rosji Sowieckiej przez cztery lata.

Dr. Schmid liczy zaledwie 33 lata. Opowiada z wielką swadą swe przeżycia w Rosji. Przyjechał w roku 1931 do Moskwy i wysłany został na Ural jako naczelny inżynier do budującego się tam kompleksu elektrowni. Ostatnie lata przebywał na Dalekim Wschodzie w okolicy Władywostoku jako naczelny „Elektroprawnik”. Mającego nadzór nad szeregiem elektrowni. Zapytujemy o pensję.

— Płacono mi jako zagranicznemu specowi 1,800 rubli, inni moi koledzy, mający mniej odpowiedzialne stanowiska, otrzymywali 1,000 do 1,200 rubli. Są to pensje wysokie, jeśli się zważy, że naczelny dyrektor fabryki czy elektrowni, który nie jest obcokrajowcem, ma tylko 700 do 900, a naczelny inżynier 600 rubli. Robotnicy zarabiają od 100 do 350 rubli.

— Czy wystarcza to na utrzymanie?

— W zupełności — ponieważ zarówno inżynier, robotnik, jak i personal administracyjny otrzymują produkty spożywcze, odzież, obuwie, opał po niskich stosunkowo cenach w kooperatywach. Gorzej przedstawia się sprawa dla tych wszystkich, którzy nie pracują w urzędach lub fabrykach państwowych; muszą oni zaopatrywać się w produkty żywnościowe i inne na wolnym rynku, gdzie ceny są wciąż jeszcze bardzo wysokie. Ale i my niejednokrotnie głodowaliśmy. Było to w latach dawniejszych, kiedy, z powodu dużych opóźnień po-

ciągów, nieraz przez kilka dni nie mieliśmy dowozu żywności.

— A czy teraz porogi w ZSSR kursują już regularnie?

— Prawie. Kiedy jeszcze w roku 1932 pociąg z Moskwy do Władywostoku miał „normalnie” około 11 godzin opóźnień, obecnie spóźnień wynosi 3 godziny. Pociągi w Rosji centralnej i na Ukrainie kursują już prawie bez opóźnień.

— A czy rozwija się komunikacja samochodowa?

— Ostatnio w bardzo szybkim tempie. W ZSSR, rozwiązano problem motoryzacyjny podobnie, jak angiś w Ameryce; najpierw zaczęto sprowadzać i wyrabiać samochody, a potem budować drogi. Import samochodów z zagranicy jest coraz słabszy, ponieważ produkcja krajowa poważnie się rozwinęła. Oprócz wielkiej fabryki Forda, która po pewnym czasie ma przejść na własność państwa, istnieją jeszcze Zakłady Motorowe w Gorkoje i zakłady „Amo” w Moskwie o przewidywanej produkcji rocznej około 200.000 aut ciężarowych, półciężarowych i osobowych. Ponadto wybudowano fabrykę na Uralu, wytwarzającą około 4.000 wozów ciężarowych rocznie i w całym kraju szereg innych fabryk, dostarczających części zapasowych, wyrabiających motocykle etc. — Traktory przeważnie typu Forda budują dwie wielkie fabryki w Stalingradzie i Charkowie. Ostatnio przystąpiono do budowy fabryki w Czełabinsku o zdolności produkcyjnej 40.000 traktorów rocznie.

— A co kosztuje samochód osobowy w ZSSR?

— Zależy jaki. Importowane są dość drogie, natomiast przeciętny krajowy z fabryki Forda kosztuje tylko 1.800 rubli, tak, że za swoją miesięczną pensję mogłem kupić weale dobrą maszynę, którą jeżdżę już dwa lata.

— Pomimo znanych złych dróg w Rosji?

— Nie są one takie złe. W ZSSR, jest już kilka tysięcy kilometrów szos asfaltowych, pozatem duża ilość dróg z kostki bazaltowej i kostki drewnianej, nie mówiąc już o tem, że miejscowa ludność z polecenia władz wykonuje cały szereg robót drogowych zupełnie bezpłatnie, wobec czego, obok szos z asfaltu i kostki powstają weale porządne drogi bite.

— A jak postępuje wogóle industrializacja?

— Jak mogłem zaobserwować, tempo uprzemysłowienia Rosji ostatnio lekko osłabło. Dotyczy to przedewszystkiem ciężkiego przemysłu. Natomiast rozwija się w szybkim tempie przemysł konsumcyjny; fabryki obuwia, tekstylne, konfekcyj, pończoch. W tych dziedzinach Rosja będzie już niedługo samowystarczalna. Jeśli chodzi specjalnie o moją dziedzinę, to i tutaj tempo pracy nieco osłabło. Zauważyć muszę, że energia elektryczna, wytwarzana zresztą przeważnie z węgla, a w znacznie mniejszym stopniu z siły wodnej, zużywana jest głównie dla potrzeb przemysłu ciężkiego i wojennego, a ostatnio także dla elektryfikacji kolei, natomiast w małym jeszcze stopniu na potrzeby oświetleniowe.

— A jak się odnosi do industrializacji ludność? Chłopi?

— Uświadomienie szerokich mas ludności wiejskiej charakteryzuje najlepiej następująca anegdota: Kilka razy do roku przybywają do przewodniczącego W. C. J. K. A. Kalina, delegacje kolechozów rozmaitych, nieraz bardzo odległych okolic. Kalinin tłumaczy chłopom z dużą dozą cierpliwości, co to jest industrializacja, jak się w Rosji rozwija, jakie są jej dalsze perspektywy. Chcąc dobitniej wytłumaczyć delegatom o co chodzi, pokazuje w pewnym momencie stojący przed nim traktor i mówi: Takich traktorów mieliśmy przy objęciu rządów 5 w całej Rosji, obecnie 200.000, a za rok będziemy mieli 500.000. Tutaj znów widziecie samolot, mieliśmy ich dawniej kilkaset,

Przemiany polityczne wśród Ukraińców.

Wśród Ukraińców zaczyna się przegrupowanie kierunków i wpływów politycznych. Dotychczas ośrodkiem całego ich ruchu politycznego było narodowo-demokratyczne „Unda”, na prawo do „Unda” były niescalone grupki katolicko-konserwatywne, na lewo zaś skrzydło ruchy socjalno-radykalne, a pod ziemią nurtowały prądy skrajno-nacjonalistyczne. Tak się w skrócie przedstawiało życie polityczne obozu ukraińskiego do niedawna. W sprawach ogólnonarodowych miały się te kierunki często zjednoczyć, a kierownictwo nad tak zjednoczonym społeczeństwem obejmował „przewód Unda”.

Obecnie zaczyna się daleko idący ferment w tej mozaice politycznej. Podziemie idzie własną drogą, partie oficjalne własną. Oba kierunki nie tylko odziewają się od siebie, lecz nawet wypowiedziały sobie zacieklą walkę na śmierć i życie. Ale i wśród oficjalnych odcieni politycznych wszczął się ferment. Na widowanie wystąpił nowy ruch pod nazwą „Front Nacjonalno Jednosty”. Jest to narazie jeszcze niewielna grupa ludzi, skupiająca się kolo socjalistów z „Unda”. Dmytra Palijewa. Grupa ta wydaje miesięcznik „Poromoha” i tygodnik „Batkiszczyzna”. Zwalacza to ostatnie pismo jest żywo i ciekawie redagowane tak, iż zyskuje sobie coraz więcej zwolenników w ukraińskim społeczeństwie. Przegrane ostatnio wybory gminne ułatwiają Palijewowi walkę z „Unda”. Według relacji bezstronnych Ukraińców, nowy ruch polityczny może już wkrótce poderwać zupełnie grunt pod nogami dotychczasowym pa-nem sytuacji i zająć w społeczeństwie ich miejsce.

Wskazywać na biblioteki... Nie sądzimy, by Sieroszewski przekonał mógł ludzi patrzających realnie na rzeczy! Raczej przeciwnie! Może ich tylko zaniepokoić tą nieporównaną „dobłą wola” upychania deficytów, co znaczy: — nie trapić się o marne deficyty. — ja-koś to będzie! „Upchniemy”.

Ostatnio rozpoczęły narady grupy konserwatywne, by związać się silniej ze sobą i zająć odpowiednie stanowisko wobec przyszłej rozgrywki między Unda, a nacjonalistami.

Dla ilustracji podajemy tu za „Nową Zorją” i w jej oświetleniu sprawozdanie z tych narad:

„Dnia 10 grudnia odbyła się narada czelech redakcyj. „Nowoi Zori”: „Prawdy” „Chliborobósko Szlachy” i „Ukraińskoho Pieskidu” (są to organy konserwatywno-katolickie i zwolenników hetmana Skoropadzkiego. Przepisek nasz). Na porządku dziennym była głównie sprawa ujednostajnienia ich politycznej taktyki wobec niektórych zjawisk wewnętrznych ukraińskiego życia politycznego. I tak najpierw omawiano sprawę napadów na hetmański ruch... potem zastanawiali się zebrawi nad różnemi konkretnymi objawami rozkładu Unda i nad tem, cohy czynić należało, gdyby w czasie wyborów przyszło do rozgrywki między kandydatami Unda i Frontu Nacjonalno Jednosty, a konserwatywne ugrupowania jeszcze nie mogłyby lub nie chciały wystawiać swoich kandydatów. Wszyscy obecni byli zgodni w tem, że wpływ Unda coraz bardziej maleje, wpływ zaś F. N. J. w masach rośnie. Jednak co do dalszych rzeczy (wniosków z powyższego) nie było już tak uzgodnionych poglądów”.

Dzisiejsza sytuacja ukraińskiego obozu politycznego tak się przedstawia: grupy prawicowe konolidują się dookoła osoby hetmana Skoropadzkiego, — o wpływy w centrum (republikanie) stoczy walkę Unda i Front Nacj. Jednosty — komunistyczna lewica wskutek ostatnich wypadków na Ukrainie traci obecnie grunt pod nogami. Nacjonalistyczne podziemie zostało oficjalnie wyeliminowane z ukraińskiego politycznego życia, chociaż wpływna młodzież jeszcze nie straciła.

Fr. Bl.

obecnie już kilkadziesiąt tysięcy, a za pięć lat będziemy mieli milion. Tu wreszcie widzicie samochód. Mamy ich obecnie już blisko milion, a za pięć lat każdy mieszkaniec będzie jeździł własnym samochodem. Oto co zrobił socjalizm!”

Jeden z delegatów, powróciwszy na wieś, zgromadził mieszkańców i tłumaczy, co to jest industrializacja, której sam nie bardzo rozumie i czego dokonał rząd obecny. Ulicę przechodzi inwalida o jednej nodze. Delegat wskazuje na niego i mówi: „Przed regimem bolszewickim mieliśmy tylko kilkadziesiąt inwalidów, obecnie mamy już kilkanaście tysięcy, a za rok będziemy mieli kilkadziesiąt tysięcy. Widzicie tu zebrać, — mówi wskazując na siedzącego w kącie biedaka — takich mieliśmy dawniej kilka tysięcy, obecnie kilkadziesiąt tysięcy, a za pięć lat będziemy mieli milion!”

W tym momencie przechodzi pogrzeb. Delegat wskazując na pogrzeb krzyżem: „Za czasów cara był jeden pogrzeb dziennie, obecnie już kilkadziesiąt, a za pięć lat wszyscy już będziemy jeździć karawanem. Oto, czego dokonał socjalizm!”

A. W.

Na ziemiach Księstwa

16-lecie powstania wielkopolskiego

W tych dniach w Poznaniu, w dniu 16-tej rocznicy oswoobodzenia Wielkopolski i Poznania oraz wybuchu powstania wielkopolskiego, odbyła się tradycyjna uroczystość. Domy udekorowano flagami o barwach narodowych. Rano w kościele farnym odbyło się uroczyste nabożeństwo z udziałem przedstawicieli władz cywilnych państwowych i samorządowych i wojskowej oraz wielu organizacji społecznych ze sztyndarami. Mszę św. odprawił ks. prałat Sychel. Popołudniu nastąpiła zbiórka na Placu Wolności wszystkich organizacji b. wojskowych. U zapalonego znicza przemówił zastępca dowódcy O. K. 7 plk. Światłowski. Następnie oddziały udały się do Pomnika Wdzięczności, gdzie złożono wieniec od zarządu miasta, po czym delegacja związku b. powstańców i wojsków udała się na cmentarz w Górczynie, gdzie złożyła wieniec na grobie poległych powstańców. Wieczorem odbyła się uroczysta akademja w auli uniwersyteckiej. Program akademji wy pełnili przemówienia radcy Zaleskiego, adw. dr. Celichowskiego i gen. w st. spocz. Taczaka, pierwszego dowódcy sił powstańczych. Drugą część akademji wypełniły produkcje artystyczne. W Teatrze Wielkim odbyło się uroczyste przedstawienie „Verbun nobile” Moniuszki i baletu „Wesele na wsi”.

Ukrane ohydne oszezerstwo

„Wolnomysliciele”

W sprawie „Wolnomysliciele Polskiego”, o czym donosiliśmy wczoraj, zapadł w sądzie warszawskim wyrok skazujący redaktorkę odpowiedzialną Jankowską na 6 miesięcy więzienia, 500 zł. grzywny i 70 zł. kosztów sądowych. Wo bec tego jednak, że Jankowska nie należała do kolegium redakcyjnego wykonanie wyroku zawieszono jej na 5 lat.

Chrześcijanka zapisała żydom 10 tys. zł.

Wielkie poruszenie wśród żydów warszawskich — jak donosi „Wieczór Warszawski” — wywołała wizyta mieszkanka Wilna, niejakiego Fr. Czernichowskiego, który zgłosił się do urzędu palestyńskiego w Warszawie i zawiadomił, że matka jego, Jadwiga, zmarła przed kilku tygodniami zapisała na cele emigracji palestyńskiej około 10.000 zł. Należy zaznaczyć, iż Czernichowska była również chrześcijanką, jednak podobno pochodziła z rodziny żydowskiej.

Trup zaraził medyka tyfusem.

W gmachu Anatomji Patologicznej Uniwersytetu Lwowskiego wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 22-letni słuchacz III r. medycyny Adam Lechman. Mianowicie w czasie prac sekcyjnych nad zwłokami zmarłego na tyfus, Lechman oraz kolega jego Leszek K. zacięli się w ręce i obaj nabawili się tyfusu. Pierwszy zauważył symptomy Leszek K. dzięki czemu natychmiast poddał się leczeniu, zaś Lechman zauważył ranę dopiero po kilku dniach, gdy wystąpiła u niego silna gorączka. Stan jego zdrowia począł się pogarszać z dnia na dzień i nieszcześnie student zmarł. Stan zdrowia studenta Leszka K. na szczęście nie budzi obaw.

Obciążł ręce dziecku za spalenie 500 zł.

W Browarkach pod Łodzią zdarzył się powrotny wypadek. Gospodarz tamtejszy Wł. Delągka, spieniężył na targu w Łodzi dwie krowy i kilka świń. Po transakcji przywiózł do domu około 500 zł. w różnych banknotach, które położył na stole w mieszkaniu i wyszedł wyprzedzić konie od wozu. Z nieobecności ojca skorzystał 3-letni synek Delągki Stanisław, który widząc leżące na stole kolorowe papierki, wziął je i zaniósł do kuchni, gdzie począł drzeć je na paski i palić w kominię. Gdy resz-

Wigilia w Nicei.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu”).

Jakże odmiennym jest nastrój świąteczny na Riwjerze francuskiej od tego, do którego my przyzwyczailiśmy się! Ni krzyki śniegu, ni mrozy; najwyżej na chwilę zimny wiatr lub deszcz tu zawita, ale nim się zabierze do „roboty”, już słoneczne promienie wypędzają go w góry, które potrójnem pasmem od północy i wschodu, pnąc się stopniowo ku niebu w trzech odstępach, chronią potężną Niceę od zimna i złego klimatu. (Nasz korespondent przyniósł do wiadomości, że Polska upodobniła się nieco w tym roku podezas Bożego Narodzenia do Nicei; zimno wprawdzie było, ale śniegu „ani krzty”. — Przyp. „G. N.”). Podezas gdy bliska Genua lub Marsylja nie raz zimową porą w śnieg się otula, Nicea tonie w słońcu.

Tym okolicznościom zawdzięcza Nicea i całe pobliskie wybrzeża francuskie tak dobrze nam znane pod nazwą „Cote d'Azur” swą sławę. Tu bowiem dosłownie zimy niema! — Jest tylko wiosna i lato!

W cieniu palm nieraz dwupiętrowej wysokości panoszą się na gazonach wśród czystej zieleni trawników, cyklamy różnobarwnie kwitnące, stokrotki białe i różowe, prymulki, margaretki wysokopienne, fiołki pachnące, oraz kaktusy kokietujące sąsiednie drzewa pomarańczowe, obwisłe jak drzewka wigilijne owocami. Niebieskie obłoki opróżnione żarom słonecznych promieni, kąpią się w falach rozlaskanego morza, które dniami i nocą bije pianą swego żywiołu w skaliste łamaeze tal „promenady angielskiej” („Promenade des Anglais”). Tak bowiem nazywa się wspaniała szeroka 40 do 50 kroków, nad brzegiem wiodąca aleja Nicei, na której skupia się nie tylko całe życie wytworne światła międzynarodowych obywateli, ale także przepych i zbytek wszelkiego rodzaju i tworzył liczne formy próżności ludzkiej.

Na głównym nadbrzeżnym placu zwanym ogrodem króla Alberta I-go, gra muzyka muni-cyjalna melodje operowe. Panie bez futer, w toaletach wiosennych, panowie przeważnie ubrani „do figury”, bez paltotów, krążą wokół. Jest rojno: nie widać jednak nmiocbów, ni beztroskiej wesołości. Element francuski przeważa. Ubranie skromne, nawet nie wykwalifne u pan, panowie raczej zaniedbani, mimo wstawek orderowych, które prawie w każdej butonierze się widzi. Obraz uzupełniają spuszczone żaluzje na oknach hoteli nadbrzeżnych tak u „Ruhla” jak i w „Megresko”. Znak: że i tu panuje w świecie przesilenie gospodarcze!

Nicea i Riwjera francuska były dawniej salo-nem zimowym całego świata wykwalifne! Zjeżdżano tu dla zabaw i rozrywek. — Dżś stała się Nicea stacją klimatyczną dla tych, których zdrowiu zagraża zima! — To samo po-wiedzieć można o Monte Carlo! Znikły z pro-menady angielskiej elegancki paryskie, pod zie-mię się zapadły amerykanki z milionami, znikły także piękne hiszpanki czy argentyńki.

Ich miejsca zajęły wiekowe, otyłe damy z prowincji francuskiej lub zmanierowane ladies

z brytyjskich wysp. Pozatem roi się tu od ty-pów „zakazanych” naturalnie w Niemczech. Zamarło też życie trywone, znane z określe-nia „carneval de Nice”, zamarły też zabawy wieczorne; tylko jeszcze kina cieszą się pewne-mi względami, a piękny film o Szopencie świeży tu teraz triumfy. Dopiero wieczór wprowadza ożywienie i blaski w to martwe życie. Jest to jednak tylko złuda. W miesiące panuje martwo-ta.

Idąc promenadą „Angielską” lub też Sta-nów Zjednoczonych, po drugiej stronie placu króla Alberta I. położoną, widzi się co drugi dom wystawiony na sprzedaż, a każdy do wy-rażenia!

Mimo to utrzymać jest bardzo drogie; o-biegową monetą jest moneta 5-frankowa! Fran-cuzi wogóle, a mieszkańcy Nicei w szczególno-ści nie zdążyli jeszcze uświadomić sobie, że czasy „prosperity” czyli dobrobytu raz na zaw-sze dla nas minęły!

We Francji dawny sposób myślenia jeszcze-mało uległ zmianie. Środki komunikacyjne, jak tramwaje miejskie i omnibusy, aragają wymo-gom higieny i dogodności pasażerów! Są to przeważnie zabytkowe okazy minionego stule-cia. Co się robi, to się robi tylko dla chwilow-ego zysku. Również tryb życia w nich w tym nie doznał zmiany. Jedzenie, picie i — proszę wybaczyć to wyrażenie — kobieta, jest, jak było, kwestją główną życia; przynajmniej — rozmów.

Dziś mamy „Wigilię”. 24 grudnia! — Słoń-ce przyświeca, jak u nas w maju; niebo lśni la-zurem. Ruch uliczny i po sklepach wzmożony, bo choć we Francji niema zwyczaju strojenia „choinki wigilijnej”, to zwyczaj obdarowywa-nia się stał się powszechnym nałogiem. Nie-urządza się tu naszej tradycyjnej, postęej, wigji; zastępuje ją tak zwany „reveillon”, suty obiad z indykiem (?) i szampanem, który z powodu kryzysu spadł w cenie za butelkę do 9 fran-ków!

Ale nie wszyscy Niceanie są dla wiary kato-lickiej obojętnymi. Widziałem sam młode, do-rodne, pokolenie nicejskie obu płci w licznych zastępach i z różnych sfer społecznych z plea-kiem i nartami na Mszy św. o godz. 6-tej rano przed wyjazdem w góry na sport narciarski, który formalnie opanował tych „ludzi polu-dnia”. Gdy zapada sobota, pustoszają ulice, na niezliczonych autach pędzących sznuram do Peiza-Cava — La Gren i t. d., sterzą narty. Sport walczy tu skutecznie z tańcem. Danceingi nie dawno jeszcze bardzo uczęszczane, odwie-dzane są tu przez same prawie cudzoziomki, szukające „bigolów” rekrutujących się ze ster-wykolejeńców. Niema już murzyńskich „jaz-zów” i murzyńskich tańców, a wiedeński wale i harmonijna melodia odzyskały swe dawne wzięcie.

Taka jest dzisiejsza „Riwiera” taka i jej królewa „Nicea”.

Nicea, 24 grudnia 1934 r.

DR. SYGMAPI.

ZAMKNIĘCIE 100 STOWARZYSZEŃ W GRODZIENSZCZYŹNIE. Na skutek przeprowa-dzonej ostatnio kontroli istniejących na terenie Grodzieszczyzny stowarzyszeń, starosta po-wiatowy zawiesił około 100 organizacj. „nie wykazujących żadnej żywotności”.

PRZEBITY DYSZLEM. Na szosie we wsi Morawicy pow. kieleckiego samochód ciężarowy, należący do Lejbusia Frydmana z Łodzi, najechał na pozostawionego bez opieki konia z wozem. Skutki zderzenia były fatalne, gdyż dyszel wozu po przebieciu szyby utkwiał w pier-siach pomocnika szofera, którego w stanie b. ciężkim przewieziono do szpitala w Kielcach.

Złóż składkę na powodzian!

Od wtorku dnia 25 bm. w kinoteatrze „SZTUKA”

Kapitałna uczta humoru, jakiej świat jeszcze nie zna! — Dwie godziny bezustannego śmiechu.

RZYMSKIE SKANDALE

li: niezapomniany król humoru, naj-**Eddie Cantor** ulubieniec komik i kawałarz ekranu:

Sensacja: Nadprogram dodatek kolorowy Sully Symphony Walta Disneya p. t.

fenomenalna komecja o zdumiewająco pomysłowości. — Wystarczy powiedzieć, co, czego się nigdy jeszcze nie widać! — Sprzedaż niewolników! — Walki cyrkowe! — Wyścigi kwadryg! — W głównej roli: Przepych wystawy, który kosztował dziesiątki milionów dolarów!

„Noc wigilijna”

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
 WIŚLNA 6.
 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
 kosmetyki, gabki, a. a. l. a. n. t. e. r. j. a. t. o. a. l. e. t. o. w. a.
 zioła, e. h. e. n. i. k. a. l. j. a. i. t. d.
 TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
 NA J. L. E. P. S. Z. E. J. J. A. K. O. S. C. I.
 Ceny niskie. Ceny niskie.

Z całego świata.

Boże Narodzenie w Watykanie.

W dzień wigilijny Ojciec św. odprawił o północy trzy Msze św. w swojej kaplicy prywatnej w obecności tylko najbliższego otoczenia. Również w bardzo ścisłym kółku najbliższych spędził Papiież cały pierwszy dzień świąt w apartamentach prywatnych i dopiero w drugi dzień przyjmował życzenia od dowódców straży przybożnej oraz od gwardji szlacheckiej, z którymi wspólnie fotografował się.

W dniu 21-go b. m. w 55-tą rocznicę otrzymania święceń kapłańskich przez Ojca św. przyjęci zostali na specjalnej audjencji profesorowie i alumni kolegium lombardzkiego, którego uczniem był Pius XI. przed święceniami. W związku z tą rocznicą w bazylice św. Jana na Lateranie odprawiona została uroczysta Msza św. Popołudniu w tej samej bazylice odbyło się uroczyste „Te Deum” w obecności wielu arcybiskupów, biskupów, dworu papieskiego i licznych dostojników świeckich.

Następcą gen. Weyganda gen. Gamelin

Według informacji z kół politycznych we Francji stanowisko wiceprzewodniczącego najwyższej rady wojennej, zajmowane dotychczas przez gen. Weyganda, który z powodu osiągnięcia granicy wieku, ustępuje w dniu 21 stycznia 1935 r., obejmie obecny szef sztabu generalnego, gen. Gamelin, który liczy obecnie 62 lata. Będzie on równocześnie wiceprzewodniczącym rady wojennej i szefem sztabu generalnego. Zaznaczyć należy, że również przed wojną, oba te stanowiska piastowane były przez jedną osobę.

Gen Gamelin urodził się w 1873 roku w Paryżu. W czasie wojny należał do grona najbliższych współpracowników generała Joffre'a. Zastępca gen. Gamelina w najwyższej radzie wojennej mianowany będzie gen. George, który, jak wiadomo był ciężko ranny w czasie zamachu marsylskiego.

Oberwanie chmury w Portugalji.

Nad miastem Coimbra w Portugalji nastąpiło oberwanie się chmury. Po 7-godzinnym ulewym deszczu większość ulic znalazła się pod wodą. W ulicy położonych częściach miasta mieszkańcy poszczególnych domów przy pomocy członków straży ogniowej przenoszeni byli do łodzi, któremi przewożono ich w bezpieczne miejsce.

MIN. BECK PRZYJĘTY PRZEZ KRÓLA DUNSKIEGO. Minister spraw zagr. J. Beck był przyjęty w niedzielę na specjalnej audjencji przez króla duńskiego w Kopenhadze. — Min. Beck złożył również wizytę premierowi Stauningowi oraz odwiedził dyrektora departamentu w min. spraw zagranicznych Bernhofta.

CHINCZYCY PALĄ LITERATURĘ KOMUNISTYCZNĄ. Na mocy rozporządzenia władz spalono w Pekinie publicznie około 10 tys. skonfiskowanych książek, przeważnie o treści komunistycznej.

KATASTROFA KOLEJOWA W STANACH ZJEDN. Pociąg pasażerski po zderzeniu się z pociągiem towarowym, wykołcił się koło miasta Columbia w stanie Ohio w Ameryce Półn. Ofiarami katastrofy padli maszynista i palacz, którzy ponieśli śmierć na miejscu. 12 pasażerów odniosło rany.

Kino.

Film o św. Janie Bosko.

Francusko-włoskie towarzystwo filmowe „Lux” przystąpiło ostatnio, jak donoszą dzienniki włoskie, do nakręcania wielkiego filmu o św. Janie Bosko. Scenariusz przygotowali salezjanin Don Ugocione i profesor Catellino. Wiele zdjęć, w których w rolach historycznych postaci towarzyszy św. Jana występują salezjanie, dokonano w charakterystycznych pomieszczeniach seminarjum w Chieri. Zdjęcia wewnątrz już zostały przygotowane, pozostały do wykonania jeszcze zdjęcia plenerowe oraz montaż. Film będzie prawdopodobnie gotów na Wielkanoc. (KAP.)

Sport.

O PUHAR EUROPY W HOKEJU LODOWYM.

W czasie świąt Bożego Narodzenia rozegra no dwa mecze w hokeju lodowym o międzyklubowy puchar Europy, a mianowicie: w Paryżu drużyna Francus Volants pokonała niespodziewanie Wembley Canadians 2:1.

W Londynie Stratham zremisował z Wembley Lions 2:2.

SLAVIA JESIENNYM MISTRZEM CZECHOSŁOWACJI

Jesiennie rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo Czechosłowacji dobiegły końca.

Tytuł jesiennego mistrza zdobyła Slavia, mając 18 punktów, przed Spartą 17 pkt., 3) Zdenice 15 pkt., 3) Victoria Pilsen 13 pkt., 5) S. K. Kladno 10 pkt.,

GRECY POKONALI JUGOSŁOWIAN.

W międzypaństwowym meczu piłki nożnej o puchar Bałkański spotkały się w czasie ub. świąt reprezentacje Grecji i Jugosławii w Atenach.

Mecz dał niespodziewane zwycięstwo reprezentacji greckiej w stosunku 2:1 (1:1).

— 000 —

NOWE ŁYZWIARSKIE REKORDY POLSKI ustanowił w Wiedniu Kalbarczyk. W biegu na 500 metr. uzyskał on wynik 48 sek., czyli o 1,6 sek. lepszy od dotychczasowego rekordu; w biegu na 1500 mtr. 2:34,2 sek. czyli o 3 sek. lepszy od dotychczasowego rekordu.

SUNDERLAND NA CZELE LIGI ANGLIJSKIEJ. Po ostatnich rozgrywkach piłkarskich o mistrzostwo Anglii w pierwszej lidze prowadzi zespół Sunderland, 27 punktów, przed — 2) Arsenal — 26 pkt., 3) Manchester City i Stoke City po 25 pkt.

Rzeczy ciekawe

Dwa miliardy ludności na kuli ziemskiej

Międzynarodowa Komisja Statystyczna Ligi Narodów ogłosiła dane cyfrowe, dotyczące ruchu ludności na całym świecie za pierwszych dziesięć miesięcy roku bieżącego. Jak się okazuje ze sprawozdania, liczba nowozawartych w Europie małżeństw jest bardzo poważna, wynosi bowiem od 1 stycznia do 1 listopada trzy miliony okrągło. Dodajmy, że w tej liczbie niema wykazu małżeństw zawartych w Rosji europejskiej. Przyrost ludności w Europie wyniósł w ciągu 15 lat powojennych 3%, w Azji natomiast w tym samym czasie 15%. Według obliczeń M. K. St. przyrost ludności na całym świecie wynosi rocznie około 1/2%. Skoro w r. 1930 ogólna liczba mieszkańców naszego globu wynosiła 1 miliard 950 milionów, to w danej chwili musi ona wynosić dwa miliardy, o ile nie więcej.

Gdy liczba zawieranych w Europie małżeństw sięga 8,000 dziennie, to liczba samobójstw w ciągu roku bieżącego dosięgła pokładnej cyfry 50,000, czyli że przeciętnie wypada 5,000 samobójstw na miesiąc, a 170 dziennie. Jest to znacznie więcej niż przed wojną.

Wracając do danych wskazujących przyrost ludności, stwierdzić można, że skoro przyrost ten wynosi około 1,2% rocznie, to wobec cyfry 450 milionów mieszkańców, których posiadają w Azji same Chiny, za 20 lat ludność ich będzie wynosiła tyleż co ludność całej Europy w tej chwili, t. j. 510 milionów, a co dziesięć lat powiększać się będzie o dalszych 25 milionów, o ile nie więcej.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT”

Od soboty dnia 22 grudnia w kinoteatrze „APOLLO”

Największa bezsprzecznie rewelacja świąteczna Krakowa!

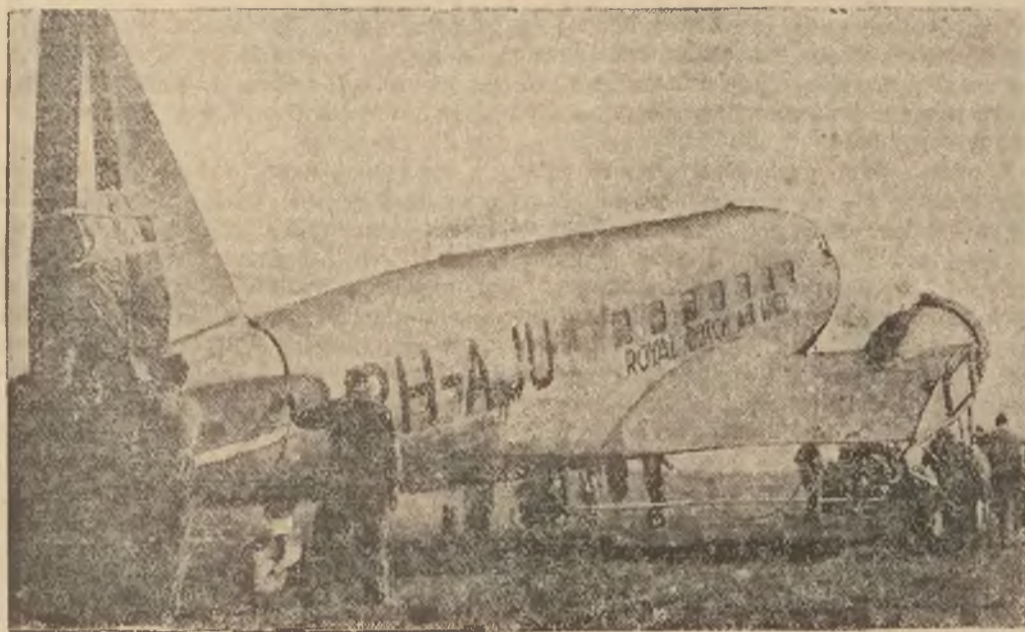
Najwspanialsze, najwesejsze arcydzieło produkcji austriackiej w języku niemieckim.

CZAR WIEDENSKIEGO WALCA

(Geschichten aus dem Wienerwald)

Najwesejsza komedia muzyczna! Rozkoźna baśń o młodej wiośnianej miłości utkana na tle cudownej muzyki nieśmiertelnego Straussa! — To arcydzieło genialne o wspaniałej wystawie realizował olbrzymim kosztem i wysiłkiem znakomity reżyser **GEORG JACOBI**. — W głównych rolach prześliczna fascynująca **Magda Schöner** najpopularniejszy komik wiedeński **Georg Alexander** słynny światowy tenor **Leo Slezak**. — Ze współudziałem najslawniejszej w Europie Filharmonii wiedeńskiej, oraz chóru opery wiedeńskiej. — Film ten porwa śmiechem, uwodzi miłością, czaruje Wiedniem, zachwyci piosenką, upaja wesołością, podnieca rozkoszą. — SENSACJA! nadprogram dodatek kolorowy „Silly Symphony” Walta Disneya p. t. „NOC WIGILIJNA” — Przedsprzedaż bil. w sobotę 22 bm. i w niedzielę 23 bm. od 11 — 1.

Katastrofa słynnego samolotu.

Samolot holenderski „Uiver”, który zdobył w wyścigu Anglja — Australja drugą nagrodę, uległ ostatnio katastrofie na pustyni syryjskiej w czasie przelotu z Amsterdamu do Batawji. Pod szczątkami rozbitego i spalonego samolotu znaleziono zwęglone trupy trzech pasażerów i czterech ludzi z załogi.

Nowy Rok i „szczęście”.

Zwyczajem jest, iż wszyscy z Nowym Rokiem życzą sobie i drugim „szczęścia”. W głębinach duszy ludzkiej i w jej najistotniejszych pragnieniach mający jakiś obraz — „szczęścia”. Lecz, czemuż jest szczęście?

Szczęście, to — suma wszystkich nadziei i życzeń duszy ludzkiej. Wszyscy też gonią za nim. Wszyscy chcą je pochwytać. A szukają go tak chciwie, jak chciwie w średniowieczu szukali alchemiści „Kamienia mądrości”, owego tajemniczego kruszewa, który miał metale zamieniać w czyste złoto, a nawet leczyć choroby... Lecz, pytajmy o bliższą, konkretną treść tego pojęcia; „szczęście”!

Filozofowie wszystkich czasów usilowali skonkretyzować to pojęcie. Już Pitagoras podawał wskazówki, jak można być „szczęśliwym”. Głosił, że tylko ten nim być może, kto urządził sobie życie podług zasad obyczajowo-religijnych, wzgardziwszy wszelkiem zmysłowem używaniem i zewnętrznymi dobrami. — Ksenofont, Parmenides i Zenon — pół wieku później (500 lat przed Chr.) widzieli szczęście w mądrości. — Heraklit (500 przed Chr.) stawiał ideał szczęścia duszy wesołej, do którego to ideału dochodzi się przez rozumne posłuszeństwo prawom rozumu ujawniającym się w porządku przyrody i państwa. — Demokryt, zwany „śmiejącym się” filozofem, zalecał umiarkowanie w rządach i równomierność życia, albowiem wtedy — podług niego — jest człowiek szczęśliwym, gdy jego dusza podobna jest ciszy morskiej.

Sokrates, który (399 przed Chr.) wiązał szczęście z cnotą. Największe szczęście polega na poprzestawaniu na małym, albowiem — jak mówił — „niczego nie potrzebować, to rzecz boska”. — Podług Platona szczęśliwym jest ten, który posiadał piękno i dobro, podczas gdy Arystoteles zasadza szczęście na czystej myśli i poznaniu. Podobnie myśleli Stoicy, którzy zasadą było: „niezależnie się nie przejmować i nie dać się złamać”. — W przeciwieństwie do nich Epikurejczycy widzieli szczęście w niezamąconym używaniu...

Wszyscy ci myśliciele szukali szczęścia w obrębie tylko życia ziemskiego, t. j. na ziemi, chrześcijaństwo zaś związało szczęście z celem nadziemskim, przytoczonej ku ziemi kulturze bytu ziemskiego nadało wartości wieczne. Gwałtownemu znaczeniu się o spełnienie pragnień tęsknoty ludzkości za szczęściem zostały wskazane górne drogi. Problemy o doczesnej treści i kierunku otrzymały znanie wieczności. W ten sposób powstaje naczelną wskazówką chrześcijaństwa dla szukających szczęścia: szukać go w najwierniejszym spełnianiu obowiązku, subiektywnie szczęście włączać w szczęśliwość ogółu, przeprowadzić świadomą harmonję woli i czynu.

Żaden z pogańskich filozofów — jak już świadczy sama różnorodność, a czasem sprzeczność ich poglądów — nie dał ukojenia spragnionemu szczęściu sercu ludzkiemu. Kto usiłuje być szczęśliwym po chrześcijaństwu, t. j. w Bogu, ten się przekona, iż szczęście jest osiągalnym, jeśli się go tylko szczerze pragnie i szuka. W nas samych leży szczęście, nie w zewnętrznym świecie! „Królestwo Boże w nas jest”! Poglębiony w komorze własnego serca myślący człowiek przychodzi do wniosku, iż będąc żebrakiem, można być mimoto królem, a królem będąc — żebrakiem! Takim był św. Franciszek z Asyżu, żebrak, a król...

Wielu szukających nie znajduje szczęścia, bo go szuka tam, gdzie go niema — w chaosie używania, daleko poza sobą, w złudnej krainie bogactwa, na tronie egoizmu. W rzeczywistości zaś błękitny ten kwiat, co się zowie szczęściem, kwitnie w cichem i ukrytym miejscu, które tak blisko nas leży, t. j. w nas samych... „Królestwo Boże w nas jest”!

„Niespokojne jest serce nasze o Boże, dopóki nie odpocznie w Tobie” (św. Augustyn).
Ks. Józef Kaczmarczyk.

Radio.

WALKA I ZBRODNIĄ WŚRÓD ROŚLIN. Film przyrodniczy spopularyzował już wiedzę o dzwiotworach i drapieżcach wśród roślin na szego globu. Filmy te za każdym razem otwierają przed widzom dno tajemnic przyrody o których przeciętny człowiek mało posiada wiadomości. Odczyt, jaki wygłosi przed mikrofonem polskim dr. J. Brzóška, będzie podobny do owych filmów, a wprowadzi słuchacza na teren walki i zbrodni wśród roślin, od których nie jest wolny cichy, barwny świat sadów, łąk kwiczących, czy też szumiącego lasu. Prelekcja nadana będzie w dniu 31 grudnia o godz. 17.50.

„OD STRAUSSA DO LEHARA.” W dniu 30. XII. t. j. w niedzielę rozgłoszenie radiowe transmitują z Wiednia koncert pt. „Od Straussa do Lehara”. Będą to jak wskazuje tytuł, czarujące melodie wiedeńskich kompozytorów w układzie Wiktora Hruby’ego. Wykonawcami koncertu o godz. 19.30 będą: Orkiestra Radja Wiedeńskiego, chór, oraz śpiewacy — Achsel, Lilj Claus, Georg Mallek oraz Erast Arnold.

PODRÓŻ PO PERSJI. Drogi kpt. Mieczysław Lepecki podróżującego dotychczas po Ameryce Południowej zwrócił się obecnie na wschód. W roku ubiegłym zwiedził Sybir, w bieżącym, w lecie — podróżował po Persji i Iraku. O krajach tych w Polsce dziś głucho. Mało się o niej pisze i niewiele wie. A na za-

interesowanie zasługują. Persja dzisiejsza znajduje się podobnie jak Turcja, na drodze do współczesności. Monarchistyczny jednak ustroj stwarza warunki znacznie mniej sprzyjające postępowi, aniżeli republikański w Turcji. Nie zniknęły tam zastony u kobiet, trwa w swej sile religja muzułmańska, dawne obyczaje i częściowo strój. Liczne, wspaniałe pomniki starożytnej cywilizacji mało odcinają się tam od otoczenia, stanowią wraz z współczesnością całość doskonale szarmonizowaną. Ten kraj zacofany, cichy, zdawałoby się daleki od szkół i wielkich zagadnień międzynarodowych, stanowi teren zaciełej rywalizacji dwóch potężnych mocarstw świata: Anglii i Rosji. — A więc cicha sielanka dnia wczorajszego nieudolnie mącona prądami nowoczesnymi, niewyczerpane źródło dawnych pamiątek i wreszcie obiekt przetargów międzynarodowych — oto Persja współczesna, o której znany podróżnik polski i autor wielu książek podróżniczych, kpt. Mieczysław B. Lepecki opowie w cyklu odczytów przez radjo.

A JEDNAK LAMPOWICZÓW JEST WIĘCEJ. Utało się u nas przekonanie, że słuchacze radiowi w Polsce posiadają przeważnie odbiorniki detektorowe. Ponieważ na całym świecie jest wprost przeciwnie, gdyż radja słucha się tam nie na niezłiwie słuchawki, ale na pozwalający na większą swobodę głośnik, tłumaczono ten stan rzeczy w Polsce mniejszą zamożnością słuchaczy. Z opracowanej jednak ostatnio statystyki okazało się, że i pod tym względem słuchacze w Polsce nie są wyjątkiem, gdyż 64% ogółu słuchaczy radja posiada aparaty lampowe, a tylko 36% aparaty detektorowe. W poszczególnych dyrekcjach pocztowych procentów aparatów lampowych jest jeszcze większy, gdyż np. w dyrekcji Bydgoskiej dochodzi do 89%.

Wybitna przewaga posiadaczy aparatów lampowych tłumaczy się również i tem, że radjo w Polsce nie dotarło jeszcze do szerokich mas i że szerokie masy nie uważają jeszcze radja za niezbędny warunek wyposażenia mieszkania.

— 000 —

Programy stacji radiowych.

Niedziela 30 grudnia 1934 r.

Kraków, (304.3) G.: 9.00 Transmisja z Warszawy; 9.50 Zapowiedź programu; 10.00 Nabożeństwo w Kościele N. M. P. w Krakowie; po nabożeństwie płyty; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.05 „10 minut o teatrze”; 12.15 Transmisja z Warszawy; 14.00 Muzyka salonowa z płyt; 15.00 Transmisja z Warszawy; 15.15 Piosenki z płyt; 15.25 Pogadanka „Odgłosy borni”; 15.35 Płyty; 15.45 Pogadanka dla rolników; 16.00 Transmisja z Warszawy; 16.20 Recital fortepiana nowy; 16.45 Transmisja z Warszawy i Wilna; 19.00 Program na dzień następny; 19.05 Transmisja z Warszawy; 19.20 Płyty; 19.30 Transmisja z Wiednia; 21.10 Transmisja z Warszawy i Lwowa 22.15 Koncert reklamowy; 22.30 Wiadomości sportowe ze wszystkich stacji polsk.; 22.45 Transmisja z Warszawy.

Lwów, (377.4) G.: 9.00 Transmisja z Warszawy; 12.05 „Silva rerum”; 12.10 Repertuar teatru lwowskich; 15.45 „Jeszcze o spożyciu baraniny”; 21.25 Na wesołej lwowskiej fali.

Warszawa, (1345) G.: 9.00 Sygnał czasu i koleda; 9.03 9.22 Muzyka poranna z płyt; 9.50 Zapowiedź programu; 10.00 Naboż. z Krakowa 11.40 Koledy polskie z płyt; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Wiadomości meteorologiczne; 12.05 Przegląd prasy; 12.15 i 13.15 Poranek muzyczny; w przerwie: ok. godz. 13.00 Odczyt: „Na złotym Spiszu”; 14.00 Muzyka salonowa z płyt; 15.00 Feljton wilejski; 15.15 Płyty; 15.15 Przegląd rynków produktów rolnych; 15.35 Płyty; 15.45 „Jakie nasiona tak plon”; 16.00 „Wieczorynka na wsi”; 16.20 Recital fortepianowy; 16.45 Opowiadanie dla dzieci starszych; 17.00 Polska muzyka ludowa; 17.50 „Wyspa mgieł i wichorów”; odczyt; 18.00 Teatr Wyobraźni; 18.45 Odczyt z cyklu „Życie młodzieży”; 19.00 Program na dzień następny; 19.05 Feljton aktualny; 19.20 Muzyka z płyt; 19.30 Potpourri melodyj; 21.10 Dziennik wieczorny; 21.20 „Jak pracujemy w Polsce”; 21.25 Na wesołej lwowskiej fali; 22.00 Skrzynka pocztowa techniczna; 22.30 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni polskich; 22.45 Płyty; 23.00 Wiadomości meteorologiczne; 23.05 Koncert popularny.

Katowice, (395.8) G.: 9.00 Transmisja z Warszawy; 12.05 „Co słychać na Śląsku”; 15.25 Skrzynka pocztowa; 15.45 „Elektryczne fotele dla ptaków”; 22.00 „Bery i bojki śląskie”.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

To słychać w Krakowie.

Piątek 28: Młodzianków, Wiktora, Bogumiła. — Wschód słońca 7.40, zachód 15.42. — Długość dnia 8 godzin i 2 min.
Sobota 29: Tomasz b. m., Dawida Kr. pr., Honorata. — Wschód słońca 7.41, zachód 15.43. — Długość dnia 8 godzin i 2 min.

—000—

ŚNIEG, który ub. nocy wybielił dachy i ulice Krakowa nie jest pierwszym zwiastunem tegorocznej zimy. Mieliśmy już opady śnieżne na Wszystkich Świętych, oraz na kilka dni przed Świętami. Utrzymywały się one zaledwie kilka minut. Dopiero śnieg, który spał wczoraj, dzięki niskiej temperaturze, utrzymując się w okolicy 0 stop. C., nie okazywał skłonności do topnienia.

WYSTAWA „STO LAT SZTUKI BELGIJSKIEJ” otwarcia zostanie dzisiaj w sobotę 29 bm. o godz. 18 w Pałacu Sztuki przy placu Szczęśliwym.

PRZEDŁUŻENIE RUCHU TRAMWAJOWEGO W NOC SYLWESTROWĄ. Tytułem próby przedłużony zostanie ruch tramwajowy w Noc Sylwestrową o dwie godziny, t. j. do godziny 1-szej w nocy. Godziny odjazdu ostatnich wozów podane będą na przystankach tramwajowych w Rynku Głównym, obok Głównej Poczty i kolo Magistratu.

NA OSTATNIM TARGU płacono za mleko: niezbierane litr 0.20—0.22, śmietana 1—1.20, śmietanka 0.70—0.60, ser zwyyczajny kg. 2.80—1, masło deserowe 3—3.40, zwyčajne 2.80—3, jaja świeże sztuka 0.10—0.11, jabłka kg. 0.60—1.40, buraki ćwikł. 0.08—0.10, cebula 0.18—0.22, marchew 0.10—0.12, pietruszka 0.15—0.20, seler 0.16—0.20, ziemniaki 0.07—0.08, włoszczyzna 0.12—0.15, kura sztuka 2.20—3.50, kaczka żywa 2.50—3.50, bity 2.20—3.20, gęś żywa 4—5.50, bity 4—5, indyk i indyczka 4—9, zając 2.50—3, karp żywy kg. 1.80—1.90, szczupak 3.50—4, brzana i leszcz 3—3.20, wiślane drobne i średnie 1—1.20.

ZAGINEŁY DWIE 16-LETNIE DZIEWCZĘTA. Dudek Franciszek, rolnik, zam. w Zelkowie pow. Kraków, doniósł organom PP., że dnia 1 bm. wyszły z domu rzekomo do Krakowa w poszukiwaniu za pracą jego córka Marja Dudek, lat 16, wraz z koleżanką Trielką Agnieszka, lat 16. Do dnia dzisiejszego nie powróciły one do domu i nie dały żadnej wiadomości o sobie.

NOŻEM W POLICZEK. Dnia 26 bm. o godzinie 23.30. Juszyk Adam, zam. w Chrzanowie ugodził nożem w lewy policzek poniżej oka, Masztalerza Leona, dozorcę domu przy ul. Krakowskiej 44, w czasie kłótni wynikłej na tle porachunków osobistych. Masztalerz został odprowadzony do szpitala żydowskiego, skąd po opatrzeniu pozostawiony został opiece domowej.

KRADZIEŻ WARTOŚCIOWEGO NAKRYCIA STOŁOWEGO. Aresztowano Gzika Marcina, lat 20, Krupnicza 4, za kradzież nakrycia stołowego wart. 1800 zł. na szkole Heller Anny, zam. przy ul. Sebastjana 10.

—000—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.
NOC SYLWESTROWĄ urządzają artyści teatru m. im. J. Słowackiego, dając w poniedziałek, 31 bm. o godz. 11-tej w nocy, świetną komedię Armont'a i Gerbidon'a p. t. „Szkoła kokot”.

—000—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.
Sobota 29. 12. „To więcej, niż miłość”.
Niedziela 30. 12. popoł. „Belleem Polskie”.
Niedziela 30. 12. wiecz. „Nigdy nie nie wiadomo”.
Poniedziałek 8 wiecz.: „Mecz małżański”.
Poniedziałek 11 w nocy: „Szkoła kokot”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.
ŚWIT: Dla ciebie śpiewam (Jan Kiepura).

WANDA: Śluby ulańskie.
APOLLO: Czar wiedeńskiego walca.
SZUKA: „Skandale rzymskie”.
UCIECHA: Dla ciebie śpiewam (Jan Kiepura).

SŁONKO: Piękny jest świat.
PROMIEN: „Pieśniarz warszawski”.
ADRIA: Ostatni ataman Ammienkow.
KINO BAGATELA: Bohaterzy na scenie rewja świąteczna p.t.: „Gwiazdka Bagateli”.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Pod banderą miłości.
KINO MUZEUM wyświetla w sobotę, niedzielę, poniedziałek i wtorek podwójny program „Wielka klatka” i „Cohn i Kelly w Hollywood”.

—000—

„TO WIĘCEJ NIŻ MIŁOŚĆ”, najnowsza sztuka Bus-Fekete'go po raz pierwszy w Polsce. Dzisiaj w sobotę pierwsze przedstawienie najnowszej sztuki węgierskiej Wł. Bus-Fekete'go „To więcej niż miłość” („Több mint szerelem”). W nowości tej dotąd w Polsce niegranej, role główne odtworzą pp.: Ankiewicz-

Przygotowania do wielkiej wystawy widoków starego Krakowa.

Wskrzeszenie wizji dawnego Krakowa. — Naukowe i wychowawcze cele wystawy. — Poparcie Zarządu Miasta — Wrogowie zabytków: „zab czasu”, pożary i człowiek. — Z tajemnic archiwów i zbiorów prywatnych. — Apel do właścicieli widoków starego Krakowa. — O panoramę Krakowa przed zburzeniem warowni.

Jak już swego czasu donosiliśmy, Towarzystwo Miłośników hist. i zab. Krakowa postanowiło zorganizować w miesiącach letnich r. 1935 wielką wystawę widoków starego Krakowa, która miałaby za zadanie wskrzesić przed oczyma współczesnych możliwie dokładny obraz Krakowa w przeszłości.

W związku z tem odbyło się onegdaj w sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego plenarne posiedzenie Komitetu wystawy pod przewodnictwem prezesa Tow. Miłośników Krakowa dra J. Muczковского. W posiedzeniu wzięli liczny udział członkowie Wydziału Towarzystwa, przedstawiciele Zarządu Miejskiego, Instytutu naukowych, muzeów, archiwów i świata artystycznego. — Zagajając zebranie, przewodniczący dr. J. Muczkowski podniósł, iż myśl zorganizowania tego rodzaju wystawy powstała w łonie Wydziału już przed 10-ciu laty, okoliczności wszelako dozwoliły dziś dopiero przyjąć do jej urzeczywistnienia. Przyczyniło się do tego nader żywe stanowisko p. ydenta dra Kaplickiego.

Następnie dr. J. Dobrzycki wygłosił referat, w którym zaznaczył, iż będzie to czwarta z kolei wystawa zorganizowana przez Tow. Miłośników Krakowa, a następnie omówił cele i charakter wystawy. Będzie to wystawa o charakterze historycznym, naukowym i pedagogicznym. Zadaniem jej będzie odtworzenie na podstawie zachowanych od końca XV wieku materiałów obrazu Krakowa zarówno jako całości, jak i niemięcej poszczególnych jego fragmentów, ulic, placów, przedmieść, budowli kościelnych i świeckich, zarówno zburzonych, jak przekształconych. Tem samem wykaże ona straty poniesione w skarbie zabytków Krakowa na przestrzeni wieków, a w szczególności w toku XIX wieku, wywołane bądź przez t. zw. „zab czasu”, bądź przez pożary, bądź wreszcie przez największego niszczyiciela pamiątek przeszłości, człowieka. Dzięki temu poza dostarczeniem badaczom nowych, w dużej części nieznanymi materiałami, wystawa ta stanie się propagatorką zrozumienia dla właściwej ceny zabytków

Krakowa i budzieli świadomości nieodzownej potrzeby ochrony zachowanych dotąd pamiątek i charakteru miasta.

Na wystawie zgromadzone zostaną widoki Krakowa od wieku XV do XX. Reprezentowane będą wszelkie techniki graficzne i malarskie, jak drzeworyty, sztychy, akwaforty, litografie, obrazy olejne, akwarele, gwasze, rysunki i fotografie. Szczególnie bogatym będzie dział widoków z XIX w. Wielką część eksponatów pochodzących będzie ze zbiorów pozakrakowskich, i ujawni szereg widoków unikatowych, dotąd nieznanymi nawet specjalistom. Wystawę organizować będzie Tow. Miłośników Krakowa wspólnie z Dyrekcją Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa, które ze swej strony dostarczyły znaczną ilość nieznanymi dotąd eksponatów wlaszcza ze zbiorów Ambr. Grabowskiego.

Po referacie dr. Dobrzyckiego rozwinęła się ożywiona dyskusja. W wyniku narad wybrano sejmik Komitet wykonawczy, którego prezesem będzie dr. J. Muczkowski. Komisarzem wystawy mianowano dra J. Dobrzyckiego, Biuro i sekretariat Komitetu mieścić się będzie przy ul. Siennej 16, tel. Nr. 130-13. Tam również winny instytucje i prywatni posiadacze zgłaszać będące ich własnością widoki starego Krakowa, celem ementalnego ich wystawienia po zbadaniu przez powołane jury naukowe. — Zgodnie z wnioskiem dra Flaeha uchwalono w toku wystawy urządzić cykl wykładów o przeszłości i kulturze Krakowa. Poza tem dla użytku większej przejrzystości w materiale wystawowym, ustalono podział wystawy na grupy eksponatów, ilustrujących z osobna widoki ogólne, osobno zaś widoki Wawelu, Rynku, poszczególnych kościołów i gmachów, Kazimierza, Kleparza i t. p. Uchwalono dalej rozważenie możliwości wykonania przez któregoś z artystów pod kierunkiem fachowym panoramicznego widoku Krakowa z okresu przed zburzeniem warowni, za wzorem panoramy starego Lwowa, wystawionej w swoim czasie na PWK. w Poznaniu.

—00000—

Szef policji w Zagłębiu Saary

Anglik Hemsley zmuszony był podać się do dymisji, po awanturze, w której brał udział podpity oficer angielski.

W związku z nią usunięci zostali z organizacji ci wszyscy, którzy nie mogli wykazać dowodów, że mają przynajmniej 6 miesięcy służby frontowej w Legionach. Natomiast przyjęci zostali do Związku nienależący dotąd do niego, którzy przedstawili odpowiednie dowody, uprawniające ich do przynależności do Związku. Odnośnie do wiadomości o wykreśleniu dr. Chana i p. Hardta zarząd stwierdza, że nie zostali oni ze Związku usunięci. Dr. Chan zamierza złożyć godność prezesa, na razie jednak pełni nadal swe funkcje.

ECHA KONFLIKTU W ZWIĄZKU LEGJONISTÓW. W związku z wiadomościami o sytuacji w krakowskim Związku Legionistów, utrzymuje się wersja, że dr. Chan opuści w najbliższych dniach stanowisko prezesa okręgu krakowskiego Związku Legionistów. Równocześnie dr. Chan opuści stanowisko wicedyrektora Krakowskiej Dyrekcji Kolejowej i odejdzie do centrali Min. Komunikacji.

—000—

Kursy narciarskie

Kat. Stowarzyszenia Młodzieży.

Kursy narciarskie dwutygodniowe organizuje Generalny Sekretariat Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej (Kraków, Straszewskiego 18) dla członków współpracujących (Patronów i Patronatów) i sympatyków S. M. P. z terenu całej Rzeczypospolitej w Poronie od 28 stycznia do 10 lutego 1935 r. Oplata za cały kurs z utrzymaniem i nauką zł. 60. 80 proc. zniżka kolejowa. Zgłoszenia do dnia 15 stycznia z wpłatą zł. 15.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za styczeń.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zlegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

Niezwykła okazja

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA

Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.

otrzymała na Skład Główny broszury nadające się do szerokiej propagandy i dostarcza je po cenach znacznie niższych: Karlik, Kilka słów prawdy o księżach zł...-30

Piwowarczyk J. Ks. Dr. Socjalizm i chrześcijaństwo . . . . . — .50
Współczesne kierunki społeczne . . . . . 1.—
Towarzyszu na słówko . . . . . —.50

Wysyłka — odwrotna.

„SWIT” W dwu największych kinoteatrach! „UCIECHA” ul. Starowińska 16.

Najwspanialszy, najkosztowniejszy film świata:

Największy śpiewak świata **JAN KIEPURA** w swym najnowszym filmie, angielskiej wytwórni British London

DLA CIEBIE SPIEWAM...

Reżyser: Carmine Gallone. Artyści: Marta Eggerth, Sonie Halle, Parry Jones

Godne piosenki! Wspaniała muzyka! Nieustanny humor!

Najweselszy film świąteczny od soboty dnia 22 bm.

„UCIECHA” ul. Starowińska 16. Ceny w obu kinach jednakowe. „SWIT” Straszewskiego 18.

Bajeczny spadek z Ameryki dla Krakowian,

WYNOSI ON PÓLTORA MILJONA DOLARÓW.

Przed kilkudziesięciu laty wyemigrowała z Krakowa do Ameryki Luiza Gella i odziedziczyła tam po braciach nieznaczny majątek, który pomnożyła przez spekulacje giełdowe do sumy półtora miliona dolarów. Emigrantka nie chcąc płacić podatków, trzymała pieniądze nie w banku, lecz w domu. By zaś nie domyślano się jej bogactw, żyła nietylko skromnie, ale wprost nędznie. Mieszkała np. w piwnicy swego domu. Po jej śmierci znaleziono biżuterję, kosztowności i pieniądze wartości 1500.000 dolarów w rumowisku i na śmietniku w pudełkach z konserw. Władze amerykańskie ogłosiły wezwanie do spadkobierców.

Jak się okazało, krewni L. Gellowej przebywają w Krakowie. Do bardzo bliskich krewnych zmarłej należy między innymi jeden z cenionych muzyków. Krewni ei podjęli przez adwokatów starania o przyznanie im spadku.

Weryfikacja członków w Związku Legionistów.

Korespondent krakowski „Robotnika” podał wiadomość, że w krakowskim Związku Legionistów przeprowadzona została czystka i w jej wyniku wykluczeni zostali z organizacji wicedyrektor krakowskiej Dyrekcji Kolejowej dr. Chan, pełniący funkcje prezesa Okręgu Związku, oraz dyr. kamieniołomów miejskich p. Hardt, członek Zarządu Zw. Legionistów w Krakowie. W sprawie tej zwróciliśmy się z prośbą o wyjaśnienie do Zarządu Zw. Legionistów. Oświadczone nam, że obecnie przeprowadzana jest weryfikacja praw członków Zw. Legionistów.

Szykowska, Jaroszevska, Koslecka, Burałowicz, Karbowski, który sztukę reżyserował scenicznie, Oprawa dekoracyjna H. Zwolińskiego.

REPERTUAR TEATRU DOMU ŻOŁNIERZA. W sobotę 29 bm. o godz. 7.30 wieczór: „Królowa kina”, operetka J. Gilberta.

Życie gospodarcze

Projekt ustawy o pielęgniarstwie.

Wniesiony do Sejmu projekt ustawy o pielęgniarstwie reguluje całokształt zagadnienia pielęgniarstwa. Projekt zawiera przepisy dotyczące wykonywania praktyki pielęgniarstwa, a mianowicie przygotowania do zawodu pielęgniarstwa, zakresu praktyki pielęgniarstwa i uprawnień personelu pielęgniarstwa oraz szkół pielęgniarstwa.

Według projektu ustawy, zawodem pielęgniarstwa mogą zajmować się tylko osoby, które posiadają obywatelstwo polskie i ukończyły 2 i pół-letnią szkołę pielęgniarstwa, otwartą i prowadzoną na podstawie zezwolenia ministra opieki społecznej. Kandydatki, względnie kandydaci, wstępujący do szkół pielęgniarstwa, posiadać muszą wykształcenie przynajmniej w zakresie gimnazjum, lub równorzędne, ukończony 18-ty a nie przekroczony 30-ty rok życia, odpowiednie właściwości psychiczne i uzdolnienie fizyczne oraz nieskazitelną przeszłość.

Przed przystąpieniem do wykonywania praktyki pielęgniarstwa wymagane jest zarejestrowanie się u wojewódzkiej władzy administracyjnej ogólnej. Względem osób, zajmujących się obecnie pielęgniarstwem projekt ustawy przewiduje w czteroletnim okresie przejściowym zastąpienie wymaganych ustawowo kwalifikacji zdaniem odpowiedniego egzaminu przed komisją egzaminacyjną przy urzędach wojewódzkich.

„Odsetki” zamiast „kar za zwłokę”.

Ministerstwo Skarbu opracowało projekt ustawy o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych i rozesłało go do wszystkich Ministerstw i związków samorządu gospodarczego celem zaopiniowania.

Projekt ten poddaje działaniu ustawy wszelkie zaległości we wszystkich podatkach bezpośrednich, podatkach: od lokali, od placów budowlanych, od uboju, od energii elektrycznej, majątkowym, spadkowym i od darowizn, nadzwyczajnej daninie majątkowej i daninie lasowej, podatkach pośrednich, dodatkach do tych podatków oraz samoistnych daninach komunalnych.

Pierwotną nazwę „kary za zwłokę” i „odsetki za odroczenie” zastępuje się nazwą „odsetki” i „odsetki ulgowe”.

Stopa procentowa odsetek zostaje ustalona na 1 proc. miesięcznie, stopa procentowa odsetek ulgowych na 3/4 proc. miesięcznie, z wyjątkiem zaległości w podatkach: gruntowym, spadkowym i od darowizn, dla których odsetki ulgowe ustalone są w wysokości pierwotnej — pół procent miesięcznie.

Prawo do ulgowych odsetek przyznaje projekt automatycznie z chwilą uzyskania decyzji właściwej władzy o odroczeniu lub rozłożeniu na raty i przyznaje je płatnikowi za cały okres zwłoki, bez względu na czas wniesienia przez płatnika podania o odroczenie lub rozłożenie na raty. Nadto wprowadza się zasadę, że przy częściowych wpłatach na poczet zaległości, odsetki i odsetki ulgowe będą pobierane tylko od wpłaconych kwot.

Wreszcie projekt upoważnia Ministra Skarbu do ogólnego obniżania, drogą rozporządzenia, stopy procentowej odsetek od zaległości we wszystkich daninach objętych projektem, co da możliwość prowadzenia w tym zakresie jednolitej polityki gospodarczej, w zależności od potrzeb i sytuacji na rynku pieniężnym.

Nowe znaczki stemplowe.

Zostały wypuszczone nowego typu znaczki stemplowe wartości 2 zł. i 5 zł., a nadto nowo wprowadzone znaczki wartości 4 zł. i 100 zł. Dotychczasowe znaczki stemplowe wartości 2 zł. i 5 zł. mogą być używane tylko do końca grudnia 1934 r. Nienżyte znaczki stemplowe dawnego typu, o których mowa, zostaną wymienione na znaczki stemplowe, będące w obiegu, w razie przedstawienia ich do wymiany w czasie od dnia 15 bm. do 15 stycznia 1935 r.

Losowanie bonów Funduszu inwestycyjnego.

W dniu 27 bm. wylosowane zostały do nacięcia boni Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone numerami 20922, 20478, 2775, 28170, 11591, 31209 i 24761 we wszystkich dziesięciu seriach, wpuszczonej na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 6941.

Wylosowane boni wykupywane są przez Kasę Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25-letni złotowy.

Złóż składkę na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy!

Wysokie taryfy kolejowe

uniemożliwiają wszelką kalkulację.

Ostatnio koła rolnicze zaczęły się uskarżać na nader wysoką przewozową taryfę kolejową. Taryfa ta, ustalana przeważnie w okresie pomyślnej konjunktury, nie odgrywała większej roli przy wysokich cenach rolniczych. Obecnie, kiedy ceny te spadły przeszło o 60 proc., koszt przewozu kolejowego staje się nader uciążliwy. Można przytoczyć przykłady, że opłaty przewozowe stanowią 125 proc. wartości przewożonego towaru. Nie można się też dziwić, że zaczęto stronić od kolei, przewożąc towary drogą kołową. Nie rzadkie też są wypadki, że up. bydlę pędzi się często na duże odległości pieszo.

Taryfa kolejowa stała się wielce uciążliwa zwłaszcza w br. ze względu na zły urodzaj pasz, które skutkiem niepomyślnych warunków atmosferycznych w wielu okolicach całkiem chybiły. Dotyczy to zwłaszcza dzielnic zachodniej, gdzie rolnictwo gospodaruje bardzo intensywnie. Natomiast dzielnice wschodnie, zwłaszcza Polesie, stale mają pewne nadwyżki niektórych pasz (w szczególności siana). Zdawałoby się, że nie prostszego, jak przewieźć towar z dzielnicy o nadmiarze do miejscowości, cierpiących na niedobór. W dodatku dzielnice wschodnie, mniej zasobne, zrobiłyby niezły na tem interes. Ale właśnie na przeszkodzie staje taryfa kolejowa, która uniemożliwia wszelką kalkulację i która sprawia, że pomimo braku

siana w kraju, jest ono na Polesiu tanie niesłychanie. Mutatis mutandis to samo możnaby powiedzieć o słomie, koniczynie, seradeli, ziemniakach, a nawet o niektórych zbożach.

Do tych nadmiernych, dodatkowych kosztów należą również opłaty ubojowe w rzeźniach miejskich. Pomimo surowych kar za ubój potajemny przez rzeźnię przechodzi zaledwie połowa zwierząt, wyprowadzanych na targowiska naszych większych miast. Stwierdza to wyraźnie urzędowa statystyka w tej mierze. Cyfr za miast mniejszych nie posiadamy, można jednak na podstawie znajomości stosunków miejscowych przypuszczać, że dzieje się tam nie lepiej, jeżeli nie znacznie gorzej. Rzeźnie, stanowiąc zasadniczo zakład użyteczności publicznej i dla tego obdarzone przywilejem wyłączności, aby nie sprawić sobie kłopotu, wprowadziły opłaty stałe, bardzo wysokie. W okresie wysokich cen rolnik zniósł i to. Obecnie staje się to non sensem. Skutkiem opłat ubojowych od sztuki, a nie od wagi, nie opłaca się do rzeźni prowadzić sztuk młodych i lekkich. Dotyczy to zwłaszcza trzody chlewnej. Tymczasem szybki wychów sztuk młodych jest najrentowniejszy, tuż po starszych wymaga uwiecznienia na czas dłuższy kapitału, przyczem rolnik z trudnością może się przystosować do przemijających szybko chwilowych pomyslnych koniunktur.

Dziś i codziennie „WANDA” w teatrze świetlnym

Największy film polskiej produkcji wytw. BLOK-MUZA FILM: — Porywające arcydzieło pełne słonecznego humoru i upojnych melodyj, osnute na osobistych wspomnieniach Gen. Bryg. B. Wieniawy — Długoszewskiego.

Sluby ułańskie

Wielka kawalkada polskiej kawalerji. Umiejętnie scharmonizowane połączenie wzruszającego romansu z prawdą historyczną oraz dramatu z komedią. W rolach głównych: Marja Modzelewska — Tola Mankiewiczówna — Franciszek Brodniewicz — Witold Conti — Aleksander Żabczyński — Czesław Skonieczny — Stanisław Sielański — Władysław Walter. — Scenariusz, Muzyka i Teksty dialogów: Marjan Hemer. — Zdjęcia inż. Gniazdowski — Reżyserja: M. Krafczyk i J. Gardan. — Ponadto w programie najnowszy tygodnik dźwiękowy oraz specjalny tygodnik dźwiękowy świąteczny poświęcony tradycjom Bożego Narodzenia. — Początek seansów w dni powszednie o g. 5, 7 i 9 10 w niedziele i święta o g. 3 pop. — Program Nr. 13.

Zbliża się sroga zima.

W Europie, narazie zima ma przebieg bardzo łagodny. Jednak z Ameryki donoszą już o dotkliwych mrozach i gwałtownych śnieżycach. Zawieja śnieżna nawiedziła przed kilku dniami Chicago, gdzie do uprzątnięcia mas śniegu z ulic zaciągnięto 50.000 bezrobotnych.

Samorząd gospodarczy wobec etatyzmu

Nigdy może nie podnosiło się tyle zarzutów i krytycznych opinii o roli samorządu gospodarczego, co obecnie. Zawiedzione oczekiwania i nadzieje, mniej lub więcej uzasadnione, stworzyły pole dla zastrzeżenia się tego krytycyzmu do wysnuwania wniosków często skrajnych, nie odpowiadających istotnym potrzebom rozwoju życia gospodarczego społeczeństwa.

Weźmy np. pod uwagę samorząd gospodarczy rzemiosła. Powołano do życia w r. 1927 izby rzemieślnicze — zdawało się, iż pełną rzemiosło w nową fazę rozwoju, że stana się czynnikami postępu, inicjatyw i organizacji rozproszonych sił drobnych warsztatów. Rzeczywistość pozostała jednak daleko poza sferą tych marzeń z rozlicznych przyczyn, których tu nie

będziemy wliczać. Nie mała rolę odegrały jednak nikle kompetencje tych instytucji jeśli idzie o rozstrzygnięcie najistotniejszych dla rzemiosła zagadnień. W każdym razie słyszy się nie mało głosów krytycznych o roli samorządu rzemieślniczego.

Podobne zarzuty padają i pod adresem izb przemysłowo-handlowych. Mówi się więc, że byłoby lepiej, gdyby czynności zleczone i oficjalne izb przemysłowo-handlowych załatwiała wprost władze państwowe, np. wydziały przemysłowe województw, zaś czynności opiniodawcze były przekazane wprost organizacjom kupieckim i przemysłowym. Życie gospodarcze miałoby rzekomo zyskać na tem bezpo-

Do posiadaczy obligacji 6 proc. Pożyczki Narodowej!!!

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEN NA ŻYCIE

„FENIKS”

wymienia obligacje 6% Pożyczki Narodowej na polisy życiowe na niezwykle korzystnych warunkach. Polisy opiewają na złote w złocie, suma ubezpieczona płatna jest w gotówce.

Bliższych informacji udzielają oddziały Towarzystwa:

Kraków, Rynek Kleparski 4, tel. 10273 i 13313.

Lwów, Plac Marjański 7, telefon 1303.

Bielsko, Kolejowa 3, telefon 1447.

dnem zetknięcia się z prywatnych interesów poszczególnych branż z czynnikiem urzędowym.

Zarzuty powstają naogół z pobieżnej obserwacji wytworzonych dzisiaj stosunków. Samorząd gospodarczy spotyka bowiem na drodze swej działalności silne prądy etatystyczne, pod porządkowujące wszystkich i wszystko ingerencji państwowej i ograniczające rolę i wpływ czynnika społecznego, jakim jest samorząd. Samorząd ten, wyposażony w odpowiednie środki działania, nieskrępowany na każdym kroku zależnością od władz państwowych, mógłby zadania swe spełnić o wiele skuteczniej i pewniej.

Ciekawym przyroczkiem dla oświetlenia roli samorządu gospodarczego w społeczeństwie, jego stosunku do innych gospodarczych form organizacyjnych, a zwłaszcza ich stosunku do czynników urzędowych — jest wydana ostatnio przez Towarzystwo Ekonomiczne w Krakowie broszura pp. Henryka Mianowskiego i Ludwika Bergera p. t. „Izby przemysłowo-handlowe wobec etatyzmu”. Wykazuje ona konieczność istnienia między interesami prywatnym a władzą państwową czynnika pośredniego, do którego strony mogłyby się zwracać z zaufaniem i bez obaw, jako do obiektywnego i rzeczowego opiniodawcy. Broszura jest odpowiedzią na zarzuty, kierowane pod adresem izb a także obroną przed zwolennikami etatyzacji — zawiera jednak wiele interesującego materiału, umożliwiającego wnikiwie w aktualne zagadnienia samorządu gospodarczego.

Giełdowe ceny zboża.

Na giełdzie zbożowej w Krakowie notowano wczoraj następujące ceny:

Pszonica dworska czerwona stand. 19.75—19.50; biała stand. 18.75—19; targowa stand. 18.10—18.30; żyto dworskie stand. 15.25—15.50 targowe 14.80—15; owies dworski stand. 15—15.25; targowy stand. 14.50—15; jęczmień 14 do 18, jęczmień targowy stand. 15.50—15.75; kukurudza kraj. 21—22, groch Wiktorja Wielkopolski 47—51; półwiktorja Małopolski 38—40, zwykły jadalny 30—34, polny pastewny 22—23, fasola cukr. biała (jasiek 40—42, biała 20.50—21.50, klockowa 23—24, długa 23—24, Wachtel 20.50—21.50, bobik pastewny 16—17, wyka ciemna 21—22; szara 19—20; peluska 23.50—24.50, lubin żółty: 9—9.15, niebieski 8.75—9, makuchy rzepakowe 13.25—13.75, lniane 16.50—17, z orzecha ziem. 42/44 proc. tł. 23—24, słonecz. 44/45 proc. 17.75—18.50, soja śrut około 42 proc. b. i t. 20—20.50; siano słodkie 9—9.50; średnie 7.50—8.25; kwaśne 5—6; potraw 5.50—7.50; koniczyna pastew. 9.50—10.50 słoma dł. 4.50—5; mierzwa luzem 4—4.50, proso 16—17, tataraka 16—18, rzepak zimowy bez worka 41—42, rzepak czyszczony słodki z workiem 36—37, siemię lniane 90 procent basis 44—45. — mak niebieski z workiem 41—44, kminek kraj. czyszczony 135—140, koniczyna surowa czerwona 115—130, espargeta z workami 19—20, tymotka targowa 60—70, mąka pszenna gat. IA st. wym. 20 proc. 34.50—37; IB 0.45 proc. 32.50—33.50; ID poznańska 0.60 proc. 28.50—29.50; I razowa 0.95 proc. 25—25.50; mąka żytnia okr. krak. I gat. 0.55 proc. 25—25.25; 0.65% 24—24.25. II gat. sitkowa po wym. 55 proc. 25—25.50. II gat. sitkowa po wym. 55% 16.50—17, 65% 14—14.50, razowa 19.50—20, mąka żytnia okr. Poznań. I gat. st. wym. 0.65 proc. 25.25—25.50; otręby żytnie standardowe 9.50—9.75. — pszenne średnie 9.75—10; pęczak fabryczny z workiem 24—25, pęczak chłopski bez worka 21—21.50, siekanka jęczm. fabrycz. z work. 24.50—25.50, chłopska bez worka 21.50—22, kasza jaglana fabryczna 32—34, chłopska 26—28, tatarszana cała 31.50 32; łamana 27.50—28.

Tendencja spokojna, dowozy lokalne male, podaż średnia.

Wyjaśnienie w sprawie świadectw handlowych.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) Centralne organizacje samorządu gospodarczego ogłosiły za pośrednictwem wyjątkowej w sprawie nabycia świadectw przemysłowych na rok przyszły. Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu nie stanowi oddzielnego przedsięwzięcia, a nawet w tym wypadku, jeżeli na miejscu sprzedaży przewidziane jest pomieszczenie specjalne. Pomieszczenie takie musi się jednak znajdować w granicach lokalu danego zakładu przemysłowego lub warsztatu. Oddzielenie pomieszczenia, w którym prowadzona jest drobna sprzedaż od pomieszczenia, w którym znajduje się zakład przemysłowy lub warsztat sieni, schodami, korytarzem, podwórkiem lub ścianą, nie stanowi przeszkody do uznania, że sprzedaż detaliczna dokonywana jest w lokalu zakładu przemysłowego lub warsztatu. — Z wyjaśnień tych wynika, że rzemieślnicy i przemysłowcy, posiadający sklepy na sprzedaż towarów własnego wyrobu w tym samym budynku, w których jest ich warsztat pracy lub zakład przemysłowy, nie są obowiązani do wykupywania osobnych świadectw przemysłowych kategorii handlowej. Wykupno świadectwa kategorii przemysłowej na prowadzenie warsztatu lub zakładu przemysłowego daje równocześnie prawo do prowadzenia sklepu detalicznej sprzedaży wyrobów własnych. Tylko wtedy, jeżeli w sklepach tych oprócz wyrobów własnych odbywa się sprzedaż towarów cudzych, np. w zakładach masarskich sprzedaż mięsa, należy wykupić właściwe świadectwo przemysłowe kategorii handlowej. Sprzedaż odpadków np. słoniny, sechabu, nóżek itd. nie powoduje obowiązku nabycia oddzielnego świadectwa przemysłowego, ponieważ w myśl wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego pozbywanie się nieużytego surowca, to jest odpadków, stanowi obrót podatkowy przedsiębiorstwa przemysłowego.

Zapłaciliśmy ratę „francuską”.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) W bieżącym tygodniu przekazano rządowi francuskiemu kolejną ratę wojennego długu, zaciągniętego w swoim czasie przez Polskę. Rata wynosi 3 i pół miliona fr.

Państwowe zakupy zboża.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) Na rynku zbożowym zapanował spokój z powodu świąt. Przed świętami podaż żyta była duża przy cenach utrzymanych. Państwowe Zakłady Zbożowe prowadziły bez ograniczenia zakupy interwencyjne, dochodzące do kilku tysięcy tonn dziennie. Większa podaż żyta oczekiwana jest w styczniu. Państwowe Zakłady Zbożowe przygotowane są w pełni do przeprowadzenia dalszej akcji interwencyjnej.

Opłaty stemplowe od ugód sądowych.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że od opłat stemplowych wolne są ugody, zawarte w sądownym postępowaniu spornym, o ile dotyczy przedmiotu sporu. Pozatem wolne są od opłat stemplowych układy w postępowaniu upadłościowym i układy z wyjątkiem układów i ugód, powodujących przeniesienie własności nieruchomości.

Jeżeli ugody, zawarte w toku sporu sądowego, dotyczą nie tylko przedmiotu sporu, ale i innego przedmiotu, wtedy w stosunku do innych przedmiotów niema zastosowania przepis zwalniającej od opłaty stemplowej. Wszelkie ugody, zawarte przed sądem w drodze t. zw. pojednania przed wytoczeniem sądowego postępowania spornego podlegają opłatom stemplowym. Władze sądowne obowiązane są przysłać urzędem skarbowym odpisy wszelkich ugód i układów, zawartych przed sądami.

Gaz tańszy w Warszawie od 25. XII. br.

Warszawa, 28. 12. (PAT.) Zarządca elektrowni warszawskiej b. min. inż. A. Kuehn, w porozumieniu z miejską inspekcją elektryczną i biurem elektryfikacji ministerstwa przemysłu i handlu przystąpił do przeliczenia obowiązującej obecnie taryfy elektrycznej zgodnie z orzeczeniem komisji rozjemczej z r. 1932. Obniżka elektryczności, której wysokość będzie definitywnie ustalona dopiero jutro, obowiązująca będzie począwszy od 25. 12. 1934 r.

Wypowiedzenia w „funduszu pracy”.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) W ostatnich dniach doręczono wypowiedzenia w Funduszu Pracy i ekspozyturach pośrednictwa pracy. Wypowiedzenia objęły przeszło 800 osób. Wszystkie opatrzone datą 1 kwietnia 1935 roku. Jest to konsekwencja połączenia Funduszu Bezrobocia z Funduszem Pracy.

Czy dojdzie w Jugosławii do pojednania?

Białogrod, 28. 12. (PAT.) Dziś od samego rana obraduje zarząd główny stronnictwa J. N. S. (Jugosłow. Nacjonalna Stronka) w sprawie zajęcia stanowiska wobec nowego rządu Jewticia. Dotychczas przemawiali b. premier Uzunowicz, b. min. spraw zagr. Marinkowicz, b. premier Sarskic i b. min. Demstrowicz. — Wszyscy oni, jak utrzymują w sferach politycznych, zajęli stanowisko negatywne w stosunku do Jewticia. Obrady są tajne i potrwać do późnego wieczora.

Wbrew nastrojom, panującym w kołach stronnictwa J. N. S., w kołach zbliżonych do rządu utrzymują, że w wyniku obrad Stronictwa J. N. S. opowie się za rządem Jewticia, aby nie komplikować sytuacji Jugosławii na terenie międzynarodowym. W ten sposób możliwość przesilenia gabinetowego zostałaby ostatecznie zlikwidowana, aż do uchwalenia przez Skupczyznę budżetu, t. zn. do kwietnia przyszłego roku.

Jugosławia nie wydała już Węgrów.

Białogrod, (PAT.) Agencja Awała zaprzecza wiadomościom prasy węgierskiej i niektórych innych dzienników zagranicznych o masowym wydaleniu obywateli węgierskich z Jugosławii. Ostatnio grupa obywateli węgierskich złożona z 22 osób, opuściła Jugosławję 15 dni po upływie 15 dni, które dano im na zlikwidowanie spraw osobistych. Od tego czasu żadna grupa Węgrów nie wyjechała z Jugosławii.

—XX—

Także Rumunia zwiększy wydatki na wojsko.

Bukareszt, 28. 12. (PAT.) Agencja Rador donosi: Dzisiaj rano odbyła się w Cluj pod przewodnictwem premiera Tatarescu ważna konferencja ministerjalna, w której wzięło udział kilku ministrów i posłów. Premier Tatarescu wygłosił dłuższe przemówienie, które jest odpowiedzią na kampanję rewizjonistyczną, prowadzoną zagranicą. Reagowanie na tę kampanję jest rzeczą konieczną — mówił Tatarescu — ażeby uniknąć zarzutu bierności, co mogłoby być interpretowane jako akt słabości ze strony Rumunii. Granice Rumunii nie wynikają bynajmniej z suchej litery traktatów i mogłyby być zmienione tylko wówczas, gdyby sprawiedliwość przestała obowiązywać.

Następnie premier omówił program rządu, który jest „naprawieniem niesprawiedliwości historii”. Troską rządu jest również wzmocnienie armii. „Jesteśmy narodem zdecydowanie pokojowym — mówił premier Tatarescu — niczego nie zazdrościmy innym narodom, nigdy nie będziemy napastnikami, a staniemy zawsze po stronie obrońców pokoju, lecz pokojowość nasza nie powinna usypiać naszej czujności, albowiem silna armia jest gwarancją pokoju”. — Premier oświadczył w konkluzji, że wydatki na potrzeby armii, która jest pierwszą ręką gwarantem bezpieczeństwa naszych granic, będą zwiększone do 2 miliardów lei rocznie.

—OO—

Francja ustaliła kontyngenty przywozu.

Paryż, 28. 12. (PAT.) Komisja międzyrządowa pod przewodnictwem premiera Flandina ustaliła kontyngenty importowe na pierwszy kwartał 1935 roku, które mają być rozmiarami zbliżone do kontyngentów na 4 kwartał r. b.

Z uwagi na kryzys w rolnictwie mają być zastosowane pewne ograniczenia idące aż do całkowitego zniesienia kontyngentów w zakresie importu niektórych artykułów m. in. masła.

—OO—

Dygnitarz hitlerowski po przesłuchaniu leczy się w szpitalu policyjnym na nerwy.

Berlin, 28. 12. (PAT.) B. nadprez. Śląska niem. Helmut Brueckner, którego złożenie z urzędu przed 3 tygodniami zapoczątkowało ostatnią czystkę w szeregach partji narod.-socjal., znajduje się obecnie w szpitalu policji państwowej w Berlinie, który miesiąc się przy Scharnhorstrasse nr. 13. Brueckner umieszczony został w tym szpitalu rzekomo wskutek silnego rozstroju nerwowego.

Oczyszczone wydanie „Mein Kampf”.

Berlin, 28. 12. (PAT.) Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że prowadzone są przygotowania do nowego zmienionego wydania autobiografji kancl. Hitlera „Mein Kampf”. W nowej edycji tego podstawowego dzieła narod. socjalistów, skreślone mają być te wszystkie miejsca, które dotychczas wywoływały niechęć ze strony zagranicy. Odnosi się to do ustępów, dotyczących Francji.

Konfiskata pism francuskich w Berlinie.

Paryż, 28. 12. (PAT.) Agencja Havasa do-

nosi z Berlina, że niemal wszystkie dzienniki francuskie, które w dniu wczorajszym nadeszły do Berlina zostały skonfiskowane przez policję polityczną.

—OO—

Nowa siedziba sterowców niemieckich.

Berlin, 28. 12. (PAT.) Po dokonaniu szeregu prób postanowiono, iż port lotniczy, mieszczący się obecnie w Friedrichshafen przeniesiony będzie w okolice Frankfurtu nad Menem. Pozywnienie jednak niezbędnych przygotowań i instalacyj zajmie około roku. Według oświadczeń dr. Eckenera znajdujące się w Friedrichshafen hangary wykorzystane będą do budowy nowych statków powietrznych. Nowy port lotniczy pod względem położenia znajdować się będzie w o wiele dogodniejszym punkcie, niż dotychczas.

—OO—

Lekki spadek dolara i franka szwajc.

Warszawa, 28. 12. (PAT.) W dniu dzisiejszym nastąpiło dalsze osłabienie franka szwajcarskiego. Osłabił również floren holenderski. Dewizę na Zurych nolowano: w Warszawie 171.45 wobec 171.50 wczoraj. (parytet 17200), w Paryżu bez zmian 490.75. Osłabienie dewizy na Zurych widoczne jest również ze wzrostem kursów walut obcych w Zurychu. Chodzi tu o wyższą Paryża z 20.37 3/8 wczoraj do 20.38 dziś. Kurs dzisiejszy jest kursem, przy którym zaczyna się odpływ z Szwajcarii do Francji. Dewiza na Amsterdam spadła w Warszawie z 358.10 do 357.90, w Zurychu, mimo spadku franka szwajcarskiego z 20890 do 20882 i pół. W Paryżu pozostała bez zmian na niskim kursie 10.24 3/4. Dewiza na Londyn nie wykazała prawie żadnych zmian w porównaniu z kursami wczorajszymi, natomiast dolar lekko osłabił w dalszym ciągu. Dewiza na Belgię po wielkiej wyższej w dniu wczorajszym dziś lekko niżkowała.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) Giełda dewizowa: Belgja 124.20, Holandja 357.90, Londyn 26.12; Nowy Jork 5.28; Paryż 94.93; Praga 22.12; Szwajcjarja 171.45; Sztokholm 134.75,

Wiochy 45.31; Berlin 212.90.

Obroty dewizami mniej niż średnie, tendencja dla dewiz niejednolita.

Dolar poza giełdą 5.28; rubel złoty 4.58; dolar złoty 8.91; marka niemiecka 198.25; funt szterlingowy 26.14.

Papiery procentowe: Budowlana 46; stabilizacyjna 68.75; inwestycyjna serjowa 118; premijowa dolarowa 53.50; konwersyjna 64.75; dolarowa 73.75; kolejowa konwersyjna 60.50; listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 95.75; Cukier 29.50; Węgiel 15; Modrzewjow 4; Starachowice 13; Haberbusch 38. Dla pożyczek państwowych i listów zastawnych tendencja przeważnie słabsza, dla akcyj niejednolita. Śląska dolarowa 68.50.

—OO—

Układ handlowy turecko-japoński.

Tokjo, 28. 12. (PAT.) Podpisany niedawno układ handlowy pomiędzy Turcją a Japonią został ratyfikowany przez oba państwa. Układ ten oparty jest na systemie wymiennym. Turcja wywozić będzie do Japonji surowiec bawełniany, tytoni, oraz inne produkty wartości 10 milionów jen rocznie. Japonja zaś wywozić będzie do Turcji przedzł bawełnianą oraz inne artykuły przemysłowe.

Idzie ciężka zima.

Londyn, 28. 12. (PAT.) Wczoraj wieczorem Londyn i okolice nawiedziła krótka, lecz bardzo gwałtowna burza. Wczoraj popołudniu w pobliżu St. Margaret między Dever i Deal w czasie gwałtownej wichury zwałiło się z potwornym loskotem do morza około 250 tonn odłamków skalnych i ziemi. Ofiar w ludziach nie było. Lawina zabiła tylko setki mew i zniszczyła liczne ich gniazda.

Nowy Jork, 28. 12. (PAT.) W zachodniej części Stanu utrzymuje się bardzo niska temperatura. Termometr wskazuje w niektórych miejscowościach poniżej 30 st. Przeciągają gwałtowne burze i zaniecie śnieżne.

Premjer węgierski nie jedzie do Rzymu

Budapeszt, 28. 12. (PAT.) Węgierska agencja telegraf. donosi: Koła niarodajne oświadcza, że wiadomości, jakie ukazały się w niektórych dziennikach zagranicznych o wyjeździe premiera Gömbösa do Rzymu przed wizytą min. Lavala — nie odpowiadają prawdzie. Do Rzymu udaje się wkrótce min. wyznań religijnych Homan, celem pogłębienia stosunków kulturalnych. Projektowana jest również w tym samym celu podróż min. Homana do Wiednia.

Polemika włosko-sowiecka.

Moskwa, 28. 12. (PAT.) „Prawda” polemizuje w sposób bardzo ostry z prasą włoską, zarzucając jej prowadzenie kampanji antysowieckiej. Zdaniem pisma, powodem do tej kampanji są wewnętrzne stosunki włoskie, które „Prawda” ocenia bardzo pesymistycznie. Dziennik ten twierdzi, że dobre stosunki z Sowietami wzmocniły pozycje Włoch i obecnie, w momencie wzrostu prestiżu Z. S. R. R., wątpliwą byłaby chęć ich pogorszenia, zwłaszcza wobec stałej groźby Anschlusu.

Z procesu w Kłajpedzie.

Ryga, 28. 12. (PAT.) Oskarżeni w procesie kłajpedzkim von Sass i von Ropp utrzymują, że udział ich w wypadkach kłajpedzkich był bez znaczenia. Z oświadczenia von Roppa wynika, że narod. socjaliści w Kłajpedzie zależni byli od Kocha, szefa organizacji narod.-socjal. na obszarze Kłajpedy, który przebywał w Królewc. Świadek Molinus, zeznający po litewsku oświadczył, że w Tyłzy odbywały się manifestacje za dokonaniem przewrotu w Kłajpedzie.

Były premier Hiszpanji niewinny

Madryt 28. 12. (PAT.) Najwyższy trybunał wydał wyrok uniewinniający b. premiera Azana i b. ministra Luis Bello, oskarżonych o udział w powstaniu katalońskim.

Gandhi opowiedział się za strejkami.

Bombaj, 28. 12. (PAT.) Ghandi stanął po stronie 200 tys. strajkujących robotników w przemyśle włókienniczym w Ahmedabad. Strajk wybuchł w rezultacie konfliktu, jaki powstał pomiędzy robotnikami a przemysłowcami spowodu obniżki zarobków do 10 procent.

MIN. BENESZ HONOROWYM OBYWATELEM PARYŻA.

Praga, 28 grudnia (Telef. wł.). Z Paryża donoszą, że w radzie miejskiej zgłoszony będzie wniosek mianowania czechosłowackiego ministra spraw zagr. dra Benesza honorowym obywatelem stolicy Francji. Wniosek ma zapewne nie przyjęcie. Prasa szeroko omawia świąteczne oświadczenie dra Benesza, iż Francja i Mała Ententa wspólnym wysiłkiem usunęły w bliz. roku groźbę niebezpieczeństwa wojny w Europie.

Byrd odkrył nowy ląd podbiegunowy.

Little America 28. 12. (PAT.) Geologowie z ekspedycji Byrda odkryli istnienie płaskowzgórza, łączącego biegun południowy z ziemią Marji. Byrd sądził pierwotnie, że był to wielki lodowiec, jednak później odkrył, że pod warstwą lodu jest ziemia. Nowo odkryte tereny zajmują kilkaset kilometrów kwadr. Leżą one równoległe do 145 południka zachodniego.

Samolot ofiarą pioruna.

Berlin, 28. 12. (PAT.) Z Amsterdamu donoszą: Sekcja lekarska zwłok ofiar katastrofy wielkiego samolotu holenderskiego wykazała, że nie tylko maszyna, ale i pasażerowie byli porażeni przez piorun. Pilot wobec tego nie był w stanie kierować aparatem i to właśnie spowodowało katastrofę.

—OO—

Warszawa, 28. 12. (Telef.) Ministerstwo Poczt wprowadziło nowość przy wysyłce listów wartościowych zagranicę. Wszelkie listy wartościowe będą opatrzone nalepkami z literą V koloru czerwonego.

Warszawa, 28. 12. (Telef.) Izby Rzemieślnicze otrzymały nowy okólnik ministerjalny w sprawie rzemiosła fryzjerskiego. Manicure i pedicure nie podpadają pod pozycje art. 142 prawa przemysłowego, dotyczące rzemiosła.

M. G. EBERHART.

OFIARA CHIRURGA.

Powieść amerykańska.

Przekład autoryzowany.

—oo—

Ręce miałam na biurku przy telefonie, ale krzesło odjeżdżało wtył, a kolano uderzyło o krawędź biurka.

Wstałam z wysiłkiem i pochyliłam się nad posadzką.

Krew!

ROZDZIAŁ III

Od windy do biurka biegi nierówny małejący trop odcisków gumowych obcasów: na tle niepokalanie czystej posadzki korytarza, ciemny, czerwony, błyszczący.

Trop moich własnych obcasów umurzanych we krwi.

Zdała się, że pierwszym moim odruchem było podnieść nogę i spojrzeć na obcas.

Skończyłam do windy, otworzyłam drzwi. Na trzecim piętrze nie było dostatecznie jasno. Tu światło padało prosto w drzwi. Koło nich podłoga była czysta. Ale co za struga, ciemna, błyszcząca struga, tam dalej? I co to tam jest obok strugi, tak blisko drzwi, że tylko eudem nie nastąpiłam na nieruchomą rękę?

Musiłam dobyć głosu, zawołać, może nawet krzyknąć, bo w jednej chwili zobaczyłam obok siebie Nancy, Ellen i Lillian.

Wszystkie były trupioblade i mamrotaly niezrozumiale. Pochyliłyśmy się.

Doktor Harrigan! On, napewno on! Zabity! Nieżywy! W gorsie koszuli, w miejscu, gdzie serce, tkwił członek catlinowskiego noża amputacyjnego, umazany i brudny, widocznie od wilgotnej ręki.

Staliśmy częściowo w korytarzu, częściowo w windzie, pochylone nad ciałem, skamieniało z przerażenia, niezdolne oddychać. Nagle oszalała postać, w rozwianych faldach koloru lila, wpadła między nas, wydając niezrozumiałe dźwięki.

Ellen, odepchnięta gwałtownie, odskoczyła wtył, a Diane pochyliła się nad trupem i zaraz potem osunęła całym ciężarem na Lillian Ash.

No — wyciągnęłyśmy Diane na korytarz i zaciągnęły do jej pokoju — na łóżko. Któraś fruwała jak biały ptak po amonjak. Na chwilę straciłyśmy wszystkie przytomność umysłu. Pamiętam chaotyczne zamieszanie, stuk światłek sygnałowych, gwałtowne przebudzenie halasem pacjentki chciały się dowiedzieć, co się stało: trwogę, wstrząs i alarmujące uczucie, że trzeba coś zrobić. Nancy, biała jak płótno, nadbiegła skądś z amonjakiem. Ellen stała pośrodku korytarza, trzępiąc dziwnie rękami. Twarz miała zielonożółta, oczy wysadzone z orbit. Ja poszłam do telefonu, starając się opauować szczykanie zębów. Lillian Ash stanęła nade mną. Słyszałam jej nierówny oddech i szelest ręk szarpiących kołnierz, który ją widocznie dławił.

Nocna telefonistka tym razem odpowiedziała. Wiadomość, jaką jej zakomunikowa-

łam, teł... w nią energię głosową.

— Harrigan nie żyje. Leży w windzie. Tu... drugim piętrze. Niech pani zaalarmuje dra Kuncę'a. Prędko!

Rzuciłam słuchawkę.

— Przed pacjentami ani mru-mru. Powiedzieć... jakieś głupstwo, cokolwiek. Panno Ellen, do sygnałów. Ręce — spokojnie. Cicho... i do roboty! Spokojnie! Spokojnie! Panno Lillian, proszę do sygnałów. Ona nie da rady.

Rozkazy wahałam bezwiednie. Słowa przychodziły na usta same, dyktowane wieloletnią rutyną, stawiającą na pierwszym planie dobro pacjentów. Ale byłam jak nieprzytomna. Wcisnęłam do windy, pewnie, żeby się przekonać, czy czasem nie omyliłam się, czy oczy nie wyplatały mi poprostu upiornego figla.

Niestety, nie!

Ale gdzie się podział mój pacjent?

Wpadłam do jego pokoju. Łóżko puste. Nikogo w łazience. Siłą się na spójnik, szukałam systematycznie: zajrzałam do kosza od papierów, pod moje łóżko połowe, za kaloryfer. Czego szukałam?... W windzie trup... trup z nożem w sercu... Czego szukałam?... Coś mi kazalo szukać. Ale co? W windzie leżał trup z nożem w sercu. — Moje luki były umurzane we krwi.

Rozsuta przytomność umysłu pełnęła mnie do łazienki, gdzie umyłam twarz i ręce w zimnej wodzie i oprzytomniałam.

Wpadłam na korytarz.

Gdzie mój pacjent?

Lillian Ash stała w drzwiach windy, pochylona do środka. Na mój widok wypro-

stowała się, sepleniąc prawie niedosłyszalnie:

— To straszne — straszne... Dr. Harrigan... on był zawsze taki pełen życia, taki...

Nie wiem, czy ją dobrze zrozumiałam. Na schodach zadudniły kroki, zjawily się liczne twarze, wybuchł hamowany zamęt.

Kilka szczegółów z tych alarmowych chwil utkwiło mi w pamięci dość wyraźnie. Pamiętam dra Kuncę'a, badającego ciało i pytającego nas ostro, w jakich okolicznościach zostało znalezione. Widzę jego garnitur wieczorowy, dziwnie niestosowny na tle tego, co się działo i zielone światelka, odbijające się w czarnych, perłowych spinkach i połyskliwym białym gorsie koszuli. Pamiętam również, jak szedł z ociąganiem do telefonu, żeby kazać telefonistce wezwać policję.

— Doktor sądzi, że to morderstwo? — szepnelam.

Skinął głową i odparł cierpko:

— A co jak nie morderstwo? położenie noża jest aż zanadto wymowne. Zresztą dr. Harrigan nie należy — nie należał do ludzi skłonnych do samobójstwa... Tak, proszę zaraz wezwać policję. Niech pani powie, że w szpitalu imienia Melady'ego zamordowano człowieka... (usłyszałam słaby nacisk telefonistki, a twarz dr. Kuncę'a pociemniała)... Prędko! Potem niech pani zaalarmuje dra Peattie'go i członków zarządu szpitalnego... Żeby się zaraz tu stawił... Tak, tak właśnie. — Położył słuchawkę. — Tak, panno Saro, to morderstwo. Czy pani Harrigan już wie? (Ciąg dalszy nastąpi).

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie, Rewiru X.
ul. Garbarska Nr. 7.
Sygn. X. Km. 1278/34.
Kraków dnia 17 grudnia 1934.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu grodzkiego w Krakowie, rewiru X, urzędujący przy ul. Garbarskiej 7, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 lutego 1935 o godzinie 9.30 rano w Sądzie grodzkim w Krakowie przy ul. św. Jana L. 22, Sala Nr. 41, II piętro, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki prot. firmy „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Letrofrank” z ogr. odp. w Krakowie nieruchomości: lwb. 100 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XIX. Grzegórzki, złożonej z parceli bud. lkat 929/1 1. spis. 246 o obszarze 736 m² — położonej przy ul. Cystersów l. orjt. 11. — Na parceli tej stoi parterowy budynek murowany, kryty dachówką — przeznaczony dla celów przemysłowych, posiadający urządzenie wodociągowe i instalację elektryczną i ustępy splukiwane wodą; budynek przemysłowy murowany z dachem jednonadobowym — kryty papą, posiadający instalację wodociagową i elektryczną, w którym mieści się fabryka produktów chemicznych; przybudówka o jednej ubikacji — kryta papą i budynek murowany o dachu jedno nadobowym, kryty papą. Budynki są nowe i służą dla celów przemysłowych.

Nieruchomość wyżej wymieniona mająca trzaskoną księgę gruntową w Sądzie Okręgowym w Krakowie oszacowana została na sumę 39.662 zł.

Cena zaś wywołania wynosi 29.746 zł. 50 gr.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekójnię w wysokości 3.966 zł. 20 gr.

Rekójnię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w podanym wyżej sądzie grodzkim.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. X.
(—) Jan Palasz.

**Złóż składkę
na powodziań**

BUDUJ KANALIZUJ

ZNAKOMITA CEGŁA
Cegielni w Zielonkach
pod Krakowem.

murami kamionkowemi
Fabryki Marywil w Radomiu.

KUPUJ

PLYTY PIEKARSKIE
i wszelkie wyroby szamotowe
najlepszej jakości
z fabryki Marywil w Radomiu.

CENTRALNE BIURA FABRYK
w Zielonkach, w Radomiu i Suchedniowie
Kraków, Basztowa 17.

Telefon Nr. 112-49.

KAPELUSZE

dla Przewiel. Duchowienstwa poleca kapelusznik damski i męski

JAN KURZYDŁO

Kraków ul. św. Jana 12, również wykonuje wszelkie roboty w zakresie kapelusznictwa wchodzące. Wykonanie staranne. Ceny niskie.

Gospodni

— znająca doskonale gospodarstwo wiejskie, doskonała kucharka, wiek średni — inteligentna chętnie obejmie zarząd domu na plebanji. — Wiadomość adm. „Głosu Narodu” — pod „Skromne wymagania”.

Czteropokojowe

pełnokomfortowe, słoneczne w całości frontowe mieszkanie od piętnastego stycznia lub pierwszego lutego, ulica Retoryka 14 wolne.

Kupię dom

w centrum Krakowa. Zgłoszenia szczegółowe (wykaz ubikacji, rozmiary, dochodowość, cieżary) do Administracji „Głosu Narodu” pod „Dom”.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE
WŁADYSŁAW BOŁONSKI
KRAKÓW, UL. ŚW. ANNY 3. Tel. 10465.

Obrazki Kolendowe, piękne, wielobarwne i jednobarwne (sepija) własne nakłady — krajowe i zagraniczne. — Dogodna warunki zapłaty — po kolendzie. — Wzory na żądanie gratis.

100 sztuk zł. 1 — 1,20, 1,25, 1,50, 1,80, 2 — 2,50, 3 — 3,50, 4,50, 5 — 6 — 7 — i droższe.
Różnice tuz. 3 — 3,50, 4 — 4,50, 5,50, 6 — 8 —
Medaljoniki gross 2,50, 3 — 3,50, 4 — 4,50

SZOPKI BOZEGO NARODZENIA i DZIECIĄTKA JEZUS
poleca:

Stanisław Dob, Kraków, Sławkowska 4.
Telefon Nr. 146-15

Jezy zakupnachs towaru
powołujnac sie na ogłaszających sie
w „Glosie Narodu”.

**NAJLEPSZE I NAJTAŃSZE
NARZĘDZIA LEKARSKIE**

aparaty elektryzacyjne, pasy brzuszno i przepuklinowe, wszelkie artykuły gumowe i higieniczne

POLECA **ORNATOWSKI** POLECA
Kraków, ul. Mikołajska L. 10.

Tkaniny Meblowe
Portiery, Narzuty,
Drelichy, Kołdry,
Tapczany Salony,
Materace Kanapki
łóżka.

Dembiński

Kraków, św. Marka, narożnik Florjańskiej 26.

**PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI**

JOZEFA GAUDYNA

Kraków, ul. Zybkiewiczza L. 5.

gmach P. K. O. — Telefon Nr. 139-28.

Wykonuje wszelkie roboty według najnowszych żurnali paryskich i londyńskich. — Wykonanie pierwszorzędne.

Ceny bezkonkurencyjne.

Dla P. T. Urzędników specjalne zniżki!

Nowy adres:

ZAKŁAD WITRAŻOWO-SZKLARSKI
Kraków, ulica św. Jana 28.

(dawniej 30)

F-a J. KUSIAK właśc. G. KUSIAKOWA.

Oszklenia zwykłe i witraże kościelne wykonuje od 20 zł. za 1 m², również na raty. Ceny niższe niż wszędzie

Przepuklinowe Pasy

Opaski Brzuszne

Suspensorja, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczudła kule itp.

Wykonuje we własnej pracowni

Narzędzia Lekarskie

oraz

uskutecznia: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapiński Kraków
ul. Mikołajska 7. Tel. 150-50